

ELOFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDEKEN:

Egy évre ... 36 kor.
Fél évre ... 18 kor.
Egy negyed évre 9 kor.
Egy óra ... 8 kor.

Nyilttári közlemények
megállapítás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasúti pályájában.
TELEFON-SZÁM: 34.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvány-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Vasárnap, július 8.

Főispánok kinevezése.

Az első turnus.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapestről telefonálja tudósítónk: A hivatalos lap holnapi száma közli: A király folyó évi július hó 7-én, Laxenburgban kelt elhatározásával Ugron Gábor belügyminiszter előterjesztésére a következőket nevezte ki főispánokká:

Alsófehérvármegyébe: **Bánffy Kázmér** báró alispánt.

Arvavármegyébe: **Bulle György** földbirtokost, nyugalmazott főispánt.

Baranyavármegyébe és Pécs városba: **Benyovszky Mária** gróf földbirtokost, volt főispánt, országgyűlési képviselőt.

Barsvármegyébe: **Beniczky Odón** volt országgyűlési képviselőt.

Beregvármegyébe: **Mezőssy László** főszolgabíró.

Besztercenaszód vármegyébe: **Ugron Andor** tb. főszolgabíró.

Borsodvármegyébe: **Bottlik József** vármegyei főjegyző.

Csanádvármegyébe és Hódmezővásárhelyre: **Justh János** dr. országgyűlési képviselőt.

Csongrádvármegyébe és Szeged szab. kir. városba: **Kelenen Béla** dr. ügyvédet, nyugalmazott főispánt, országgyűlési képviselőt.

Esztergomvármegyébe: **Kóber Kornél** országgyűlési képviselőt.

Fehérvármegyébe és Székesfehérvár szab. kir. városba: **Károlyi József** gróf földbirtokost, országgyűlési képviselőt.

Győr megyébe és Győr szab. kir. városba: **Szabó István** országgyűlési képviselőt.

Hajdumegyébe és Debrecen szab. kir. városba: **Veszprémy Zoltán** nyug. főispánt.

Háromszékmegyébe: **Király Aladár** dr. alispánt.

Jásznagykunszolgabíróvármegyébe: **Kuszkó István** dr. árvászei elnököt.

Liptómegebe: **Rakovszky Egon** földbirtokost.

Máramarosmegyebe: **Ifj. Bolgár Ferenc** udvari és miniszteri titkár.

Marostordamegyébe és Marosvásárhely városba: **incédi Joksmann Nándor** földbirtokost.

Nógrádvármegyébe: **Majláth István Géza** gróf földbirtokost.

Pestpilisszoltkiskunmegyebe és Keeskemét szab. kir. városba: **Petay Tivadar** dr. földbirtokost.

Somogyvármegyébe: **Széchenyi Aladár** főrendiházi tagot.

Sopronmegyebe és Sopron szab. kir. városba: **Czirák József** gróf földbirtokost.

Szabolcsmegyebe: **Messzó László** dr. volt államtitkár, országgyűlési képviselőt.

Szatmármegyébe és Szatmár szab. kir. városba: **Jékay Sándor** földbirtokost, főszolgabíró.

Szepesmegyebe **Máriássy Tibor** báró, miniszteri segédtitkár

Tolnamegyébe **Apponyi Rezső** gróf, miniszteri segédtitkár.

Torda—Aranyosmegyebe: **Bethlen Sándor** gróf, vármegyei másodjegyző.

Trencsénmegyebe: **Mednyásky László** földbirtokos.

Turómegebe: **Tomcsányi Mária** dr. miniszteri titkár, földbirtokos.

Udvarhelymegyebe: **Legeyel György** dr. földbirtokos.

Ungmegebe **Csuhá István** földbirtokos, országgyűlési képviselő.

Zalamegyébe **Bosnyák Géza** országgyűlési képviselő.

Zemplénmegyebe **Széchenyi György** gróf földbirtokos.

Zólyommegyebe **Darányi Kálmán** dr. földbirtokos, főjegyző.

Baja törvényhatósági joggal fölruházott és Ujvidék szabad királyi városba **Jakabty Gyula** dr. járási főszolgabíró.

Kolozsvár városban **Pap József** dr., az ügyvédi kamara elnöke.

Panesova törvényhatósági városban **Nedeczky Jenő** szolgabíró.

Versee törvényhatósági városban **Lányi Márton** dr. törvényszéki bíró.

Az aradi főispánság.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az aradi függetlenségi párt ma este Vizer Lajos elnöke alatt értekezletet tartott melyen az e hó 22-ére tervezett választójogi népgyűlés, előké-születeivel foglalkozik a párt.

A hozott határozatnak megfelelően vasárnap délelőtt egy küldöttség utazok fel Budapestre abból a célból hogy a népgyűlésen való megjelenésre és szónoklatra felkérjék **Vázsonyi Vilmos** igazságügyminisztert, **Gróf Károlyi Mihályt** az Országos Függetlenségi Párt elnökét és **Holló Lajos** országgyűlési képviselőt a Károlyi párt egyik alelnökét.

Az értekezletről az azon hozott határozatokról oly hírek is szivárogtak ki hogy a küldöttségnek feladatává tették volna azt és, hogy az aradi főispánság, helyesebben **Barabás Béla** főispánsága érdekében közben járjanak a belügyi kormányval.

Biztos értesülésünk van arról, hogy ez a híresztelés nem felel meg a valóságnak, az értekezlet ily irányu határozatot nem hozott, nem hozhatott annál kevésbé, mert a párt elnökségének magának pozitíve értesülése van arról, hogy az aradi főispánság kérdése a legfelsőbb helyen már változhatatlanul el van intézve. Nyílt titok ma már az, hogy **Barabás Bélát** elejtette a kormány a hogy **Purgly László** aradmegyei nagybirtokos, ki a román fronton mint huszár főhadnagy teljesít szolgálatot, a belügyminiszter távirati meghívására a frontról

Budapestre utazott, s ott tárgyalásokat folytatott a főispáni méltóság elfogadása tárgyában.

A tárgyalás eredménye az volt, hogy **Purgly Lászlóval**, aradmegye főispánságára nézve a megegyezés létre jött. Alig hihető hogy a város főispánságának elvállalása elől kitérne **Purgly László** és még sokáig kétséges legyen a városi főispáni szék betöltésének kérdése.

Purgly László ma hazaérkezett Budapestről és a hozzá közel állók előtt állítólag úgy nyilatkozott, hogy a városi főispánság kérdésében még nem jutott megegyezésre a belügyminiszterrel.

Csak bizalmasan nyilatkozik a kancellár.

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Berlin. A birodalmi gyűlés költségvetési bizottsága ma délelőtt ülést tartott, hogy megállapítsa a belső és külső politikai vitájának rendjét. Már az ülésnek, amelyet szigorúan bizalmasnak jelentettek ki, külsőségei is megmutatták, hogy a képviselők igen nagy érdeklődéssel kísérik a tanácskozásokat. Az ülésen a birodalmi kancellár is megjelent az összes államtitkárokkal. Megjelentek a szövetséges német államok meghatalmazottjai is. Parlamenti körökből eredő értesülések szerint a birodalmi kancellár tegnap este fogadta a birodalmi gyűlés pártjainak elnökeit.

Berlin. A nagy német ujságok a birodalmi gyűlés főbizottságának tegnapi tárgyalására csak célzásokat tesznek. Így a Deutscher Kurir azt írja, hogy a centrum egyik tagja fontos kérdést hozott szőnyegre, **Erzberg** nevét emlegetik. Ugyilátszik, hogy miután az urak idegei fölmondták a szolgálatot, a nép érdekeivel sincsenek tisztában. **Erzberg** felszólalásában ugyanis azt követelte, hogy **Vilmos császár** követve **Károly király** példáját, jelenjen meg a parlamentben és nyilvánítsa ki békehajlandóságát. A centrum egészen a békemozgalom szolgálatában állott. **Stein** hadügyminiszter szólalt még föl a bizottságban, azután **Hellferich**, **Capelle** államtitkárok beszéltek. Beszédeikben természetesen vörös fonálként húzódott végig ez a szó: **Kitartunk!** A többi pártokból **Haase** és **Vestarp** gróf szólaltak föl.

Berlin. A birodalmi gyűlés köreiben hírek terjedtek el, amelyek szerint a német birodalom és Poroszország vezető állásaiban legközelebb jelentős személyi változások lesznek. Hír szerint a pártok azt a kívánságukat fejezték ki, hogy **Hindenburg** és **Ludendorff** jelenjenek meg a birodalmi gyűlés bizottságában és tartsák föl a katonai helyzetet.

Cseh vezér a cseh-tót brigádról.

Hazugságok az elnyomott tótokról. — A súlyedő német hajó.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

A monarchia politikai életében olyan utaló kiinduló pontját jelenti az osztrák amnesztia-rendelet kibocsátásának dátuma, melynek végső fordulatait most még belátni sem lehet. A cseh-kérdés végleg domináló szerephez jutott és nincs politikai horoszkóp, mely megbírná jóslni, hogy a tulsuly, melyhez a csehek most Ausztriában jutottak, milyen konstellációkat fog előidézni.

A parlament mai ülése alatt Stanek képviselő a cseh szövetség elnöke, aki a cseh tulszóknak mai parlamenti vezére, nyilatkozott. Változatlanul közöljük a nyilatkozatot, mert annak a magyarországi tótok helyzetéről szóló hajmeresztő változásai illusztrálják a csehek törekvéseinek jóhiszeműségét.

— Mindenekelőtt vissza kell utasítanom, mondotta a csehek vezére, azt a sok aljas rugalmat és hazugságot, amelyet a cseh katonák magatartásáról a németek terjesztenek. Mődomban lesz ezeket a parlamentben közelebbi adatokkal megcáfolni. Itt csak a cseh-tót brigádról akarok beszélni, amellyel a monarchia egész sajtója most ellenünk uszítja a közhangulatot. Szó sines róla, hogy ezt a brigádot a háboru alatt átszókótt vagy ellogott tót és cseh katonákból alakították volna. Ez a brigád kizárólag olyan csehekől és tótokból áll, akik régeu, talán generációk előtt letelepedtek Oroszországban, ott nyitván orosz állampolgárokká lettek és kötelességszerűen harcolnak második hazájuk oldalán. Valószínűleg nem azért vándoroltak ki innen, mert tulságosan jó dolguk volt. Akik ilyen jelenségekből tőkét kovácsolnak, azok „közönséges uszítók”. Mi nem mentegőzünk, mert elég világosan megmondottuk, hogy mit akarunk.

Mi igenis akarjuk a monarchia nemzeti-ségeinek önállósítását és akarjuk, hogy követeléseink most a háboru alatt teljesítenek. Az amnesztiát egy lépésnek tekintjük ezen az uton, olyan lépésnek, a mely azt mutatja, hogy az uralkodó ismeri kötelességét és népeinek tulszabadságát parancsolóan irányítja. De ez csak az első lépés, most pedig nem lehet megállni féltaton. Ha önököt érdekli, hát megmondhatom, hogy mi igenis követeljük a tót-kérdés megoldását is és pedig abban az értelemben, hogy azoknak hozzánk tartozása minden kétséget kizárólag megállapíttassék és pedig nemcsak politikailag, hanem territoriálisan. Ha önökönél meglesz a választójog és pedig nemcsak az általános, de a titkos és egyenlő is és helyreáll az öröknek tényleges egyensulya, amikor a nemzetiségek hatvan százaléka fog a magyarok negyven százalékaival szembenállani a parlamentben akkor majd meghallhatják önök is, hogy

a tótok hozzánk akarnak tartozni, mert csak hozzánk tartozhatnak. Ha önök a tót-kérdést nemlétezőnek tekintik, ha azt hiszik, mert nem adtak nekik iskolákat, nem adtak nekik jogokat és nem juttatták őket parlamenti képviselőhöz (?!!), azért ök nem ismerik fel érdekeiket, abban tévednek. Ez nem hiszem, hogy a németekkel komoly eredményes megállapodásra juthatnánk, az idők még mindig nem érettek meg erre. Minden bizalmunk az uralkodó akarataiban van, melynek nem állhatnak ellent kicsinyes intrikák. Mit használ, hogy például Kramarozot és Kiofacot formai okokból még mindig fogva tartják? Gyengíteni fogja ez az amnesztia-rendelet erejét? Vagy mit gyengíti pozíciókat az, hogy

Stransky tegnapi bizalmas körben tett nyilatkozatából újból fegyvert kovácsolnak ellenünk.

Stransky nem azt mondta, amit neki imputálnak, hanem hogy jobb volna a cseh kérdéstről a békekonferencia után beszélni. Ez neki magánvéleménye. Hát az mit árthat nekünk, hogy a 19-ik divízió szökéséről hazug interpellációkat terjesztenek be? Mindezek csak erősítik azt a meggyőződésünket, hogy a németekkel nem lehet és nem szabad paktálniuk, hanem érdekeinket kiméletlenül kell megvédenünk és szerzett előnyeinket vaskövetkezetességgel kell kihasználnunk.

Stanek képviselő nyilatkozatáról informáltam Hummer képviselőt, a német nacionalista szövetség vezetőjét, aki az osztrák parlamentben legélesebben küzd a csehek ellen. Hummer a következő kijelentéseket tette:

— Az amnesztia rendelet épen olyan megfélepeztetően ért bennünket, mint annak a kormánynak a kinevezése, amely most ügyefogyottan nézi, hogy mint rohannak a dolgok az örvény felé. A legnagyobb baj az, hogy a németiség érdekeinek megvédésére legfelsőbb helyen tanácsadókat olyanokat hívnak meg, a kiknek se pártjuk, se gyökerük a parlamentben és így minden előtt meghajlanak. Egy Dedlick dr. nevű képviselő, a német haladó-párt tagja, szerepel mostanában legfelsőbb helyen a német érdekek tanácsadójaként. Ki ez a Dedlick? Nincs benne saját pártja vezetőségében, nincsenek hívei a képviselők között, semmiféle pártfunkcióra se kapott megbízást és senki se tudja, hogy került éppen ő a legfelsőbb helyre. Most azt a tervet proponálják, hogy az osztrák kormány revízióját külön államtanácsra bizza. Senki rajta kívül erre nem gondolt. Ő egyszerűen Czernin szócsove. A cseheknek a németiség rovására való ilyen meg-növekedése

katasztrófális utra viszi a monarchiát.

A végét ennek az utnak senki se látja. A legfelháborítóbb a dologban az, hogy a csehek még halásznak se mutatkoznak azért, amit kapnak. Semmi se elég nekik, ha az egész monarchiát megkapják, akkor se érik be vele. Véleményem szerint

az általános választói jog önöknel megszünteti a magyar faj szupremáciáját

és olyan viszonyokat fog teremteni, mint manálunk vannak. Mi németek nem alkuszuk, nem paktálunk, hűségünket és lojalitásunkat nem mérjük az eseményekhez, hanem, mint súlyedő német hajó legénysége állunk a magunk helyén, hogy amikor a hajóak alámerül, együtt pusztuljunk el a császárért és a bezaért.

E két nyilatkozat körülbelül pontosan mutatja azt, hogy milyen áthidalhatatlan örvény tárog a németek és csekek között és milyen keveset lehet várni az osztrák parlament munkaképességétől.

Cernin és az amnesztia.

Bécsből jelentik: Bizonyos helyen az amnesztia rendeletet úgy tántették föl, mintha annak létrejöttében Cernin Ottokár gróf külügyminiszternek része lett volna. Legbeavatottabb forrásból eredő politikai értesülés szerint a külügyminiszternek az amnesztia rendeletről előzetesen nem is volt tudomása, miután az határozottan belügy, csak a császár és az osztrák kormány hatáskörébe tartozott. Az osztrák igazságügyminiszter a rendelet kibo-

csátása előtti napon tett néhány stiláris módosítást rajta.

Uj fiahordók.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Egy kormánypárti fővárosi estilap írja ma esti számában:

A mai reggeli postával kaptuk ezt a levelet:

Igen tisztelt szerkesztő ur! Azt olvasom a lapjában, hogy Tóth János egy új koalíció buktatta meg. Erre a cikkekre való hivatkozással közérdekből kérem, adjon helyet felszólalásomnak, mely élénken rávilágít arra, hogy a jóhiszemű, de gyöngé Esterházy-kormánynak mennyi bajt és gondot okoznak az ilyen önmagukat fölpuffasztott párttagyságok, mint Tóth János.

— Napok óta járnak idefönt Csikmegyéből az új főispánság érdekében, s a szegény miniszterek csak úgy bujkálnak előlük. Már az elmúlt hét elején járt idefönt egy pártküldöttiség, amely tiltakozott az ellen, hogy Ugron Andrászt hozzák a nyakunkra főispánnak, aki se testünknek, se lelkünknek nem kell, hiszen van minálunk Csikban főispánnak való derék székely ember elég, akit ismerünk és aki bennünket is ismer. Ma azután nyitjára jutottunk annak, hogy miért bujkálnak előlünk az „illetékes tényezők,” sőt a saját képviselőink is, akiket mind Tóth János terrorizál.

Tóth János, akinek annyi köze van Csikhoz, mint Csiknak Mezőturhoz, már a negyedik sógorát akarja kineveztetni főispánnak. Es ezt a negyediket: Adám Sándor mezőtur ügyvédet, akinek nevét nemcsak Csikban nem ismerik, de sehol az országban sem, éppen Csikba akarja küldeni főispánnak. Hogy mi ennek a nyitja, azt azután megmagyarázta egy képviselő barátunk.

Tóth Jánost a szerencsétlen véletlen vetette föl annak idején a kultuszállamtitkárságig és a titkos tanácsossáig. Most, hogy a legnagyobb kormányt támogató pártnak ilyen minőségben nagy potentáta lett, miniszter, majd Házelnök akart lenni, de legalább is engedélyesül minden atyaliából főispánt akar csinálni. Kettő sikerült is neki — mondotta képviselő-barátunk — az egyik Veszprémi Zoltán, akivel már egyszer megnyomoritotta Hajdumegyét a koalíció alatt, most újra kineveztetni Debrecenbe, főispánnak. A debreceniek — jól tudom, mert mint csiki menekült voltam néhány hónapig Debrecenben, — most külön főispánt akartak, amit megint Tóth János akadályozott meg, nehogy Veszprémi sógora megkárosodjék egy főispánsággal. De ha már Debrecen meg is kapná a maga külön főispánját, az megint csak Tóth Jánosnak egyik kéznél tartott sógora lenne: Usanak János.

De hogy a debreceniek egy vagy két Tóth János sógort kapnak-e, attól nekünk Csikban nem fáj a fejünk. Azzal sem törődünk, ha a negyedik Tóth János-atyafit. Kuszka István árvaszéki ülnököt a saját pártjába, Szolnokra ülteti be főispánnak. De hogy Adám Sándort Szeredán vasvillával fogjuk installálni, ha őt végre mégis a nyakunkra küldi Tóth János, az bizonyos.

Hogy ilyen nagy potentát ez a Tóth János, azt nem tudtuk a vidéken, pedig mi is Kossuthpártiak vagyunk. Tóth Jánosnak abból az erőszakosságából érthető meg — fejezte be a mi utbaigazítónk —, hogy a kormány, de még a saját pártja is torkig van már Tóth Jánossal. Ez a magyarázata annak, hogy az egész kormánypárt tessék-lássék megadta a módját Tóth János elnök-jelölésének, de szívesen eliktikázták a megválasztását.

Igy látjuk mi bele, jó vidékiek, a politika boszorkánykonyhájába, ha néhanapján a buzgóság, vagy a magunk érdeke fölhoz bennünket Pestre.

Tisztelettel vagyok szerkesztő urnak igaz hive: (Aláírás.)

Kofauralom.

Meg kell szüntetni a kofalkodást

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Nemcsak Aradon, hanem az ország más városaiban is, ahol az aradi piaci viszonyokhoz hasonló az állapotok, sietnek a városi hatóságok a kofákat megrendszabályozni. Egyik városban számot akasztanak a kofa nyakába, a másik városban a polgármester elnöklete alatt kofagyűlést tartanak és arra kéri a kofákat, hogy hatósági bevásárlókká alakuljanak át s mint hatósági alkalmazottak árusítsák maximális árban az általuk megvett zöldséget és más élelmi cikkeket. Ezt követi a piaci titkos rendőrség, az önkéntes polgárőrség szervezete, a kofák és viszonteladók vásárlási idejének korlátozása és sok más gyógyszer, ami mind arra való, hogy a lassan sorsadó piacot még vértelenebbé, a vásárló közönséget még kétségbeesettebbé tegye.

Kétségtelen, hogy ha a mezőgazdasági termények forgalomba hozatalánál korlátokat és sorompókat, szigorú és sok rendszabályt állítunk fel: a termelők a piacot el fogják kerülni és olyan területeket keresnek fel, a hol kevesebb a rendszabály, kevesebb az ellenőrzés és a hol szabadabb a forgalom. Terményeiket el fogják adni a piacon kívül s a bevásárlók a kofákkal együtt felkeresik a termelőt azok telepén, ahol négyzsem közt, bármily magas árral alkut köthetnek. Végeredményben kétfős kár származik, mert a városok piacerei üreseké válnak s másodsorban a közönség semmit sem kap.

Kétségtelen, hogy a bevásárlók és kofák szerepe rendkívül káros s azok félrendszabályokkal meg nem fékezhetők, mert ha saját személyökben nem is vásárolnak 8 vagy 9 óráig: találnak módot arra, hogy alkalmi bevásárlókkal, rokonaikkal összegyűjtsék szükségleteiket s már kora hajnalban összeszedjék a nagyközönség s a még alvó város lakossága elől az élelmicikkeket.

A gyökeres orvoslást csak akkor lehet remélni, ha az árdragítókra vonatkozó törvénynek azon szakaszait végrehajjták, a melyek a termelőket házi és gazdasági szükségleteiken felüli mennyiség forgalomba hozatalára kötelezik. Az 1916. IX. t.-e. 1. §-a világosan elrendeli, hogy két évig terjedhető fogházzal és huszezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, a ki hatósági rendelkezés ellenére saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó mennyiségben közszükségleti cikket viszsztatart.

Hol a korai burgonya, a melyet előző években tömegesen hoztak a piacra? Hol van a többi zöldség, mely Aradon és környékén bőven terem? Rekvirálni kell a termelőknél, a rekvirálási jogot ki kell terjeszteni Arad közvetlen környékére, a mely környék Aradnak összes kulturális, egészségügyi, közlekedési és népjóléti előnyeit eddig élvezte. Hálátlan és méltánytalan eljárás tehát, hogy a mikor a városnak van szüksége a vidékre: még drága pénzért, sem hozzák be terményeiket, hanem egyszerűen eltűrtetik azokat és akkor adják el még drágábban, a mikor még éhesebbek lesznek az emberek s még magasabb árakat megadnak.

A kofák üzemét fokozatosan be kell szüntetni

A törvény erre is módot ad. A ségai cigányasszonyok és erzsébetvárosi kofaasszonyok menjenek napszámba, mossanak, legyenek házi cselédek amiben óriási a hiány.

A termelők majd bejönnek továbbra is Aradra, amint eddig is bejöttek s a közönség nem lesz kénytelen a reggel beérkezett élelmicikkeket pár óra múlva óriási áremelkedéssel megvenni. Nem szabad megengedni, hogy a kofák üres asztalokkal a piacereken kora hajnalban elhelyezkedjenek, a legjobb árusítási helyeket a szobor körül elfoglalják, esoportokba verődve a csirkét és gyümölcsöt behozó hegyaljai lakosokat már a vámoknál és vasutaknál elfogják és lefoglalják az élelmi cikkeket. Az ujaradi és zsigmondházi termelőket a színház közelében kell elhelyezni, nem pe-

dig az exportőrök ajtajai elé. Az exportőrök ajtajai elé rendőrt kell állítani, 8 vagy 9 óráig nem szabad őket vásárolni engedni, minden irányban nehézségeket kell támasztani az alatt az idő alatt, míg a közönségnek van joga vásárolni. Akkor talán remélhető, hogy az aradiak is vásárolhatnak első kézből. A hajnali órákban üres kosarakkal a vámok felé s a gyümölcs piacra siető kofatársaságot igazoltatni kell, meg kell tisztítani kora hajnalban az utcát az ismert kofáktól, üres asztalaikat s kosaraikat, négykerekű gyerektoló kosijaikat nem szabad 8 vagy 9 óráig megtérni a piacon vagy annak közelében s mindeképen meg kell előzni a kofák térnyerését.

Egy szakértő.

Pótolja a polgárság a kormány mulasztását.

Főirat a kormányhoz az osztrák képviselőház cseh beszédei miatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Régóta kell Magyarországon és Ausztriában bámulatot az a vakmerőség, amellyel a csehek harsognak a — Reichsrathban. A magyar képviselőházban az ellenzék részéről megtörtént már a cseh vitézkedés visszautasítása, csak a kormány és pártjai hallgatnak sokat mondóan. A polgárságnak kell helyettük hallatniok a szavát és ez ellen a harcölési mód ellen tiltakozni is kíván közgyűlései útján az ország egész polgársága. Ušanádmegye közgyűléséhez dr. Meskó Sándor és Demkó Pál dr. nyújtottak be indítványt, amelyet egész terjedelmében közlünk, mert ilyen tárggyal első ízben foglalkozik törvényhatóság az országban. Az indítvány a következőkép szól:

— Mind több és több nyugtalanító jelenség merül föl, amik nemzeti függetlenségünk, államiságunk integritását látszanak veszélyeztetni. A monarchia másik felének képviselőházában büntetlenül hangzottak el nyilatkozatok, amelyek a magyar államiság lerombolását tüzték ki maguk elébe óhajtott célnak, a magyar nemzet testének feldarabolását a nemzeti ségek felszabadításának hamis jelszava és ürügye alatt. Valóban legádázabb ellenségeink sem hangoztattak nyíltabban ezt, minthogy ezt az osztrák képviselőházban egyes cseh, ruthén, vagy román nemzetiségű képviselők tették. Mintha csak azok munkáját óhajtották volna megkönnyíteni.

E vakmerő támadásokra nem jött visszautasítás az osztrák képviselőház elnöki székéből s az osztrák kormány elnökének nyilatkozata is sokkal hüvösebb és tartózkodóbb volt, semhogy e rendkívüli viszonyok között elvárható lett volna.

Sajnálattal láttuk azonban egyuttal azt is, hogy

a m. kir. kormány részéről is elmaradt az azonnali visszautasítás

s ismételt felhívásra is nélkülöztük azt a feltétlen határozottságot, amit a veszélyeztetett magyar nemzeti szempont okvetlenül megkövetelt volna.

Sajnálattal láttuk, hogy a magyar sajtónak is egy része igyekszik agyonhallgatással mellőzni ezt a rendkívül fontos kérdést, amelynél pedig fontosabbat, a magyar nemzet létérdeke szempontjából égetőbbet el sem tudunk képzelni.

Belpolitikai helyzetünk is elég súlyos és válságos.

Azonban lehet-e hasonlítani ahhoz, hogy a monarchia másik államtelének szláv elemei büntetlenül hirdetik, sőt programul tűzhetik ki maguk elébe az ezer éves magyar államnak eleire való szétbontását. Vajjon nem szembe-

tűnő, hogy a kártérítés és annexió nélkül való béke hangoztatása mellé most odaszegődik harmadikul a népek önrendelkezési jogának elve? Nem szembetűnő, hogy a velünk harcban álló nemzetek sugalmazása folytán eme (nálunk is minden megfontolás nélkül átvett) jelszónak már olyan az értelmezése, hogy ennek megvalósítása az ország egyes részeinek elszakítását vonhatja maga után.

Mély aggodalommal szemléljük eme dolgokat. Fájdalommal látjuk, hogy eme jelszavak, emez ellenséges nyilatkozatok hatása alatt mint homályosul el s mint dől romba mindaz, amit elért katonánk vitézsége s népünk kitartása. Vajjon ezért volt-e a rettentő erőlelzítés, a rengeteg áldozat, a példátlan kitartás, hogy a határainkon belül levőknek csapásai alatt dőljenek romba a magyarság bástyái!

Nem érzi-e minden magyar ember, hogy itt nem langyos és erőtlen nyilatkozatokra, de félre nem ismerhető és félre nem magyarázható, férfias, határozott állásfoglalásra és eslekvésekre van szükség, amelynek révén majd kiviláglik az is, hogy mily tényezők rejlenek a szembetűnő módon vakmerő, bántó s ellenséges indulatu felszólatók mögött.

Indítványozzuk: irjon fel Ušanádvármegye törvényhatósági bizottsága a végtelenül fontos kérdésben a kir. kormányhoz s a képviselőházhoz. Fejezze ki óhaját és reményét, hogy

a kir. kormány bátran és habozás nélkül utasítsa vissza

az országgyűlés nyílt színe előtt a nemzetünk ellen intézett vakmerő támadásokat, még pedig határozottan, félreismerhetetlenül és félremagyarázhatatlanul. Adjon kifejezést annak, hogy minden ily támadás és ártó szándék a magyar nemzet egyetemét találja magával szemben.

E támadások nem szórványosak s nem esetlegesek. Meg fognak ismétlődni, meg van közöttük a szerves összefüggés, meg van a láthatatlan káposz közöttük s ellenségeink törekvése között s van mögöttük oly erő és súly, ami méltán kelthet aggodalmat, ösztönzést a szembeszállásra, s okot a vele való foglalkozásra.

Ez a kérdés a nemzet létének és nem létének kérdése. Indokolt, hogy törvényhatóságaink foglalkozzanak vele, látva főleg azt a közömbösséget, amellyel sok oly tényező tultette magát rajta, kiknek elsősorban lett volna hivatása vele foglalkozni és komolyan venni. Minden más kérdést megelőz a nemzet léte, az állami integritás kérdése.

Indítványozzuk még, hogy előterjesztett javaslatunk, illetve az ennek értelmében ki-

mondott határozat hasonló állásfoglalás végett megküldessék az ország összes törvényhatóságainak.

Aradi urinók a Napközi Otthonért.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A főispáni szobákban ma délelőtt nemes lelkesedéstől, a szenvedő emberek iránti könyörületességtől gazdag szívű asszonyok gyűltek egybe, hogy a megvalósulás útjára vezessék a hadba vonult gyermekei részére emelendő Napközi Otthon gondolatát azt a rég kivitelre váró eszmét, amelynek az *Aradi Közlöny* az első perctől fogva szószólója és felvitelje volt s amelynek a várva-várt keresztülvitelére ép mai számunkban hívtuk fel ismételtén Arad jótékonyági akciót intéző urinók figyelmét.

Elismerjük azt, hogy e szavunk épp abban a pillanatban hangzott el, amikor a „Növédelm. hivatal” rég táplált és érlelt gondolatának gyakorlati megvalósításához az első lépést önmagától megtette, amikor ez a minden szépet és jóért lelkesen dolgozni tudó egyesület rézbebi elhatározásához híven tervszerűen tartotta meg ma délelőtt első összejövetelét a napközi otthon felállítására érdekében.

A napközi otthon gondolatának e meleg felkarolásáért Arad város közönségének legteljesebb elismerése illeti meg gróf *Károlyi Gy.* hűné urasszonyt a növédelmi hivatal elnöknőjét és *Baross Boriskát* az egyesület ügyvezető elnöknőjét, akiket mindenütt ott látunk, ahol a szenvedő embertársaink fájdalomának enyhítéséért dolgozni kell, ahol a gondok könnyítéséért fáradozást és áldozatot kell hozni.

Az 6 együttes elgondolásukra jött össze ma délelőtt *Kintzig János* főispán szobájában a növédelmi hivatal választmányja, hogy megbeszéljék azokat a módokat, amelyek mellett a hadiárva- és hadba vonult gyermekek elállítására keresztül-vihető volna.

Az egyesület teljes erejéből igyekszik felállítani a napközi otthon, hol a munkába menő asszonyok egyenesen idősebb gyermekeiket elhelyezhessék addig amíg ők dologban állanak, ahol a gyermekek testi és lelki gondozás alá kerülnek.

Az egyesület a hadbavonult gyermekek napközi otthona részére a *Varjassy Lajos*-utcában már ki is szemelt egy egyemeletes házat, mely lakásaival és udvarával a legalkalmasabb, a legmegfelelőbb volna. — Az épület kellő átalakításával gondoskodnának arról, hogy a beteg gyermekek külön szakszerű kezelés mellett helyeztessenek el, külön gondoskodnának egytől-hat éves korig a gyermekek s külön a nagyobbak akik iskolába is járnak és az iskola utáni időt töltik el az otthonban tanulással, játékkal.

Gondoskodni óhajt az egyesület a kicsinyek tejjelátásáról. Valamennyi gyermeknek az étkezéséről, szórakoztatásáról, neveléséről, amit gyermekgondozók alkalmazásával óhajt elérni. Csakis a város és a társadalom támogatásával lesz az egyesület abban a helyzetben, hogy tegezni és beszerezni tudja a fenntartáshoz szükséges élelmiszereket, felszereléseket, fűtőanyagot, pénzt, szóval mindent, ami a Napközi Otthonhoz kell.

Az első gyakorlati lépést, a tőkegyűjtés első munkáját e hó 22-ére tervezi az egyesület, amikor is egy nagyarányu parkünetpély keretében akarja igénybe venni a Napközi Otthon javára Arad város közönségének áldozatkészségét.

Ezen ünnepélytől várja az egyesület azt az állapotot, amellyel a kivitelhez hozzá tudogni. Addig is előkészíti az otthon egyéb szervezési munkálatait s egyengeti a gondolat megvalósításának nem épen könnyű útjait.

Amily szeretettel és meleg rokonszenvvel fogadjuk a mai gyűlés határozatait ép oly aggodással és feltű gondóval adunk kifejezést ama véleményünknek, hogy minden nap, amit ma a nyári munka legértékesebb napjaiból elvesztünk a Napközi Otthon felállításáig, behozhatatlan kárt jelent a támogatásra utalt gyerme-

kek életére, ép azért hangoztatnunk kell, hogy ha nincs tőkeje az egyesületnek az otthon ideiglenes megnyitásához sem, forduljanak kérő szavukkal a helyzet őszinte feltárásával Arad város egy pár vagyonosabb emberéhez, akikben van szív az áldozatkészséghez s egy pár ezer korona felajánlását kérve, nyissák meg holnap után, ha nem holnap a napközi otthon. Ha mást nem, csak legalább annyit nyujtsanak egyelőre ebben az otthonban, hogy az anya elvihesse oda a gyermekét, hogy legyen aki gondot visel ott rájuk s máris megtették azt, amiért a legszebb elismerést, a legőszintébb hálát érdemlik meg, hiszen telen aligha lesz szükség az otthonra, akkor ugys sajnós, *mánka alkalom hiánya* lévén, az anya együtt lehet gyermekével s a nyári idő az, amelyben magukra maradnak a gyermekek.

LEGUJABB.

Érkezett éjjel 2 órakor.

Katonáink sorsa Oroszországban.

Förtner szocialista képviselő az osztrák miniszterelnökhöz interpellációt intézett, melyben többek közt a következőket mondja: Osztrák-magyar hadifoglyok elbeszéléseiből kiderül, hogy az oroszországi foglyoknak olyan lelki és testi kínokat kell elszenvedniük, melyek minden mértéket túlhaladnak. Nem lehet megítélni, hogy a cári rezsim bukása óta javult-e a helyzet. Mindenesetre elérkezett az időpont a sikeres intervencióra ez állapotok megváltoztatására. Hajlandó-e a miniszterelnök a külügyminiszter útján az orosz kormánytól odahatni, hogy a hadifoglyok életét és egészségét megkímélik, hogy cipőt, ruhát s fehérneműt kaphassanak, ezzel elvisehethetővé téve számukra az orosz tél nehézségeit és hogy megkapják a nekik járó zsoldot, amelyért élelmiszereket vásárolhassanak.

Bécs. Vojna és Netolicki volt cseh képviselőknek, akiket szabadlábra helyeztek, rögtön be kellett volna vonulniok, a hadügyminiszter egy havi szabadságot engedélyezett nekik magánügyeik elintézésére.

Bécs. A német nemzetiségi szövetség vezetői az alkotmányrevízió kérdésével foglalkoztak. A tegnap fölvetett eszmét általában kivihetetlennek vélik, azonban feltétlenül szükségesnek tartják, hogy más keretet találjanak, a melyben a megoldásra váró nehéz kérdéseket előzetesen megtárgyalják.

Budapest. Az utóbbi napokban az a hír terjedt el, hogy *Zichy Aladár* gróf külön pártot akar alakítani. *Zichy* környezetéből ezt határozottan megáfólják és hangsúlyozzák, hogy ha valaha alakítana is pártot, annak nem volna semmi felekezeti jellege.

Budapest. A sajtószállásról jelentik este: Ma és a délelőtt és délután folyamán teljesen visszautasítottuk *Staniszlau* mellett az oroszok erős támadásait. *Erzeany* mellett nagyobb harci események nem történtek.

IRODALOM ES MŰVESZET.

Színházi heti műsor.

Vasárnap d. u. 3 és fél órakor mérsékelt helyárrakkal: *Osárdás királyné*, opera.

Este 7 és fél órakor rendez helyárrakkal:

A Golem.

Hétfőn: *A Golem*.

Kedden: *Beregi Oszkár*, a Nemzeti Színház művésznének vendégfelléptével: *Romeo és Júlia*.

Szerdán: *Beregi Oszkár* vendégfelléptével:

Egy szegény ifju története.

Csütörtökön: *Beregi Oszkár* vendégfelléptével: *A kaméliás hölgy*.

Pénteken: *Beregi Oszkár* utolsó felléptével: *Bizánc*.

Szombaton: *Erényi Virág Rózsi* a Magyar Színház művésznőjének vendégfelléptével: *A Gyurkovics-lányok*.

* *A színház hírel*. A jövő hét érdekességei. A heti műsor a legérdekesebb, amit elgondolni lehet. Hétfőn még a *Golem* van mű-

son, de keddtől kezdve *Beregi Oszkár*, a budapesti Nemzeti színház kiváló művésze kezdi meg négy estére tervezett vendégjátékát a következő sorrendben: Egy szegény ifju története, csütörtökön: a *Kaméliás hölgy* és pénteken utolsó felléptével: *Bizánc*. A közönség szíves figyelmébe. Tekintettel az újabb záróra rendeletre, az esti előadások vasárnap, július 8-ától este 8-kor kezdődnek.

SPORT.

+ *Kirándulás a Gainára*. Az Aradi Turista Egyesület július hó 14-16-ig kirándulást rendez a Gaina-hegyre, amelyre jelentkezni lehet július hó 11-én, szerdán délután hat órától fél nyolcig az egyesületi helyiségben, Arad, kulturpaleta. Bejárat a marosparti diszlepésnél.

+ *Egy öreg aradi vadász emléke*. Az *Aradi Közlöny* egy olvasója kedves reminiscenciákkal telt levélben fordul hozzánk s egy régi vadásztársaság alapszabályait küldte be, amelyből sok tanulságos dolgot olvashatunk. Azaz, hogy nemis olyan régi ez az alapszabály 1904. évben kelt, de azóta mintha egy század rohanat volna át felettünk, annyira megváltoztak a viszonyok. A *Nagykamarás-szemlaci vadásztársaság* alapszabálya elárulja, hogy a szenvedélyes vadászok között ott találjuk *Dálnoki Nagy Lajos dr.*, *Faragó István*, *Istvánffy Béla*, *Kovács Zsiga*, *Kronner Vilmos*, *Péterffy Andor*, *Sármay Árpád*, *Schill József*, *Simon Jenő*, *Veicsov Géza dr.* stb. neveit, kik nem lankadó szenvedéllyel hódoltak a nemes sportnak, mely az utóbbi időben szinte pangásnak indult. A vadászok egyrésze megöregedett, másik része künn a harcetekem emberi vadra les, s a mindenképen szomorú viszonyok illusztrációja képpen a vadásztársaság alapszabályaiból még élelmzési kérdéseink mai állapotának szomorú voltáról is bizonyosságot nyerhetünk. Lapunk régi olvasója tudatja velünk ezzel az alapszabállyal kapcsolatban azt is, hogy egy-egy nagy vadászat alkalmával milyen áron jutottak a leölt vadak a társaság tagjainak tulajdonába. A fogoly darabjéért tíz fillért kellett fizetniük. Egy nyulért hetven fillért, a fácánért 30 fillért, egy elejtett őzért hat koronát. Megtörtént az is nem egyszer, hogy két-három darab őz maradt feleslegül a társaságnak, amelyet a társaság egyik tagja sem akart megvenni, mert a hat koronát sokallotta. Akkor az őzeket behozták Aradra s a vendéglősöknek adták át, akik nagynehezen tíz-tizenkét koronát is megadtak egy szépen kifejtett őzért. Nyul felesleg igen sokszor akadt, száz-százötven darab nyulat hagytak a vadászok a társaság birtokában, ezeket egy korona negyven, egy korona hatvan fillér áron vesztegették el Aradon. Hol vannak ezek a boldog idők, s óhajt fel az öreg vadász? s bizony mi is szeretnénk valakitől megkérdezni legalább azt, hogy mikor térnek vissza?

A cenzura kerítözása. Budapestről telefonálja tudósítónk: A sajtócenzuráról szóló rendelet kedden jelenik meg a hivatalos lapban. A rendelet körvonalazni fogja azokat a körülményeket, amelyek, ha nem is kötelezettséggé, de kívánatossá teszik a közlemények előzetes bemutatását. Az előző kormány idejéből ötvennél több olyan újság maradt, amely előzetes cenzura alatt áll. Az új kormány ezeket a sajtótermékeket fel fogja oldani az előzetes cenzura kényszere alól és módot kíván adni, hogy alkalmazkodhassanak a szabadelvű intézkedésekhez.

Miniszteri engedéllyel viszik el a zsirt Aradról.

A piac megrendezabályozása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad város tanácsa ma Varjassy Lajos polgármester elnöklésével tartott ülésén foglalkozott a sajtóban nap-nap után elhangzó panaszokkal, amelyek a közönség nevében a türethetetlen piaci drágaság és uzsorának adtak kifejezést. Mint az *Aradi Közlöny* a napokban megírta, a polgármester felszólítására Green Nándor főkapitány foglalkozott eme kérdésekkel és az *Aradi Közlönyben* ismertetett előterjesztéseit meg is tette.

A közzelemezésre felügyelő bizottság legutóbb tartott ülésén megvitatta a főkapitánynak a piaci mizériákra vonatkozó javaslatait és mint a tanácshoz intézett átiratából kitetszik, a bizottság azokat szóról-szóra magáévá tette.

A tanácsnak ma állást kellett foglalnia, mert érezte, hogy úgy, ahogy a piaci árusok Aradon garázdálkodnak, az tovább nem mehet, itt szigorú kézzel kell belenyulni a darázs-fészekbe, de viszont ismervé a viszonyokat, tekintettel kell lennie a tanácsnak arra is, hogy intézkedéseivel ne érje el az ellenkező hatást, mint amelyet akar. A háború sajnos arra tanított, hogy az élelmiszerek tekintetében a tömegnél az ár mellőkes, a fődolog az, hogy áru legyen. A tanács ezért beható vitát folytatott ama kérdés felett, hogy az esetre, ha a főkapitány javaslata szerint kilenc órára tené az elővásárlás idejét, vajjon segítene-e a helyzeten, nem riasztaná-e el a termelőket az aradi piaerről. A második fontos szempont, amely megvitatásra szorult, az volt, hogy gyorsan kell cselekedni és nem szükséges-e a tervbe vett változtatáshoz kormányengedély. Mert ha igen, akkor nem sokat használna a rendszabályozás, mert míg az megjárna a fórumokat, addig a szezoncikk ideje lejárna.

Ugy határoztak, hogy a

főkapitánynak az *Aradi Közlönyben* ismertetett valamennyi előterjesztését életbe léptetik

és minthogy a polgármester hatáskörébe tartozik, megkeresik őt, hogy gyorsan intézkedjék. Az elővásárlás idejének megváltoztatására tulajdonképpen szabályrendelet módosítása válnék szükségessé, mert, mint ismeretes, szabályrendelet állapítja meg, hogy az árusok a termelőtől reggel nyolc óra előtt nem vásárolhatnak. Azonban van egy miniszteri rendelet, amely a polgármesternek legszélesebb körű hatalmat ad a közzelemezés irányítására és a tapasztalt visszaélések megszüntetésére. Mint hogy a vásári rendtartásnak az elővásárlásra vonatkozó része miniszterileg jóvá van hagyva, semmi nehézséges sincs annak, hogy a polgármester a hatáskörében az eredetileg nyolc órára megszabott elővásárlási időt kilenc órára tegye.

A legényegesebb intézkedés az ellenőrzés, mert mint a polgármester igen helyesen megjegyezte, semmit sem ér az, ha a piacon kilenc óráig a kofa nem vásárolhat, de a vámonknál beözönlő termelőt megrohanhatja és attól az áruját igen magas áron átveszi. Itt is remédiumpot kell keresni és ezt a polgármester a piaci rendőrség, illetve detektívek szervezésével meg is fogja találni.

Miután a tanács ilyen böcsen és szépen végig gondolta és a zöld asztal mellett megreformálta a piaci árusítást, Lócs Rezső helyettes polgármester a nála megszokott elegáns modorban, egy rendkívül érdekes bombát dobott a tanács asztalára, amely egy kissé megdöbbentette a város közönségének gyomor-kérdéseivel foglalkozó urakat.

— Ez mind nagyon szép és mind nagyon üdvös, amit mi itt elhatároztunk — mondotta a helyettes polgármester — de mit használ ez, ha az élelmiszereink magasabb hatalmak jóvoltából és engedélyével egyszerűen tömegesen vándorolnak ki Aradról.

Tegnap történt meg például, hogy Aradról egy waggon zsirt szállítottak el...

— Ez lehetetlen, ez hallatlan, — miert

nem akadályoztuk meg, hol volt a rendőrség, — kiáltották a szenzációs esemény bejelentésének hatása alatt a tanács tagjai. *Kiadott szállítási engedélyt?*

— Igen egy waggon zsirt szállítottak el Aradról — folytatta nyugalommal a helyettes polgármester — és nem akadályozhattuk meg, mert nem mi, hanem

Bartóky József földmívelésügyi államtitkár adott szállítási engedélyt.

Teljesen tehetetlenek vagyunk az ilyen eseményekkel szemben mindaddig, míg felsőbb helyen egyszerűen engedélyeket adnak élelmiszerszállításokra anélkül, hogy a helyi hatóságok abszolúte törődjenek. Mi a fejünket törjük azon, hogyan juttassunk tíz deka zsirt a közönségnek és ime ha a miniszter engedélyt ad, akkor huszonnégy óra alatt egy waggon zsirt tudnak felhasználni a szállítók. Sajnos teljesen tehetetlenek vagyunk az ilyenekkel szemben.

Eme tények ismeretében kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy csakugyan azoknak van igazuk, akik állandóan azt hangoztatják, hogy Aradon van elrejtett élelmiszer, csak a hatóság nem tud hozzátérni. Az a munkás küldöntség, amely a héten a polgármesternél járt, elpanaszolta, hogy nem tud zsirhoz jutni, mert a hentések nem adnak. Ime az államtitkár engedéllyel vásárló szállítók waggonszáma hajszolják fel az árut, mert az ügynekek már ismerik azokat az utakat, amelyekken át ellehet jutni a zsirraktárakba. Kérdés, hogy nem lenne-e tanácsos és helyénvaló, ha a helyi hatóság is erre az utra lépne, nem lenne-e jó, ha a rekvirálás esődöt mondott rozsdás eszköze helyett igénybevenné a közvetítő kereskedelmet, amely, — mint a helyettes polgármester érdekes leleplezése bizonyítja, — éberebb száz rendőrszemnél és ott is meglátja a zsirt, ahol tíz detektívtestület sem tud egy töpörtöt is felkutatni.

Az osztrák kormány elviteti a zöldséget, a magyar a zsirt, akkor tízezer ember vonulhat a városháza elé, a polgármester csak szép szavakkal tudja jóllakatni.

Aradi Gyermeknapok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Mozgalmas élet uralkodott ma kora reggeltől a késő délutáni órákig az Andrassy-téren és a kulturpalota előtt. Ma volt Aradon az első gyermeknap, amelyet mint már említettünk négy aradi jótékony egyesület rendez. A buzgó vezetőség igazán mindent elkövetett, hogy a nemes cél érdekében minél nagyobb összeget gyűjthessen össze. Arad urti társadalmának minden jólelkű tagját mozgósították a gyermeknapokra, akiknek fáradtságos munkája előre is biztosította a máris mutatkozó sikernek.

Lapuokban már közöltük azoknak az urnőknek a névsorát, akik nagylelkűen elvállalták a gyűjtés nem könnyű munkáját. Beszámoltunk arról is, hogy a fő utvonalon hány sátrat állítottak fel és, hogy milyen ünnepi érdekességekkel hívegatják a közönséget a jótékonyaság birodalmába. A nemes ügy buzgó katonái egész nap sürgötek-forogtak a korzón és fáradtságot nem ismerő ambiciójával gyűjtötték a nyomort enyhítő filléreket.

Természetesen vidám epizódok sem hiányoztak a gyermeknap ünnepségből.

A Minoriták templománál levő sátor előtt egy ujaradi sváb paraszt ember állott meg. A sátorban csak dr. Leitner Ernőné volt, aki

perselyt nyújtott a kíváncsian nézdegető vidéki felé.

— „Wofür sammelt Mann hier das Gold?“ — kérdezte a gyermeknapok ritka vendége.

Leitnerné rámutatott a gyermekvédő liga plakátjára, amely az elhagyott gyermekeket mutatja be gyönyörű képből.

— Das erklärt Alles — mondotta dr. Leitnerné, mire a jól megtermett ujaradi polgártárs széles mozdulattal, két kezét hatalmas zsebébe sülyesztette és telt marokkal szórta az aprópénzt a sátor előtt levő ládába.

A Matzky-cukrászda előtt levő sátor vezetői a gyermeknapokra nulláslisztet szereztek, hogy abból sósperecet sütnék a pezsgő mellé. A sósperec sütésére azonban a rendőrség nem adott engedélyt. Szomorúan és kissé bosszankodva fogadták a hírt a sátorban levő hölgyek.

— Akkor a nulláslisztet fogjuk kimérni — mondotta a szomorú hír vétele után Kara Mancsi.

Bájosan ravasz módon puhította meg a sok adakozástól köszívűvé válni kezdő untaulichok és katonák szívet egy szenvedélyesen gyűjtő kis leány. Miután a kezében levő hatalmas szélforgó segítségével magára terelte a figyelmet, hirtelen lehajította a fejét és nagyszélű kalapjának a fantasztikus gorbületei közül oly igézően és kedvesen nézett fel mindenkire, hogy még a 60 éven túl levő bácsik sem

tudták megállni, hogy legalább 20 fillérrel se honorálják a bájos igyekezeteit.

A sátrakban pezsgőt, fagyaltot, süteményeket kapnak a jótékonyaság birodalmának vendégei. A Fischer Eliz-palota előtt levő sátor mellett egy szerencse kereket és egy gyorsfényképező sátrat állítottak fel. Mindkettő nagy jövedelmet hajt a jótékonyaság oltárára.

Egész sereg uri rikkancsot is teremtett a jótékonyaság gondolata. A gyermeknap jövedelmét gyarapítandó dr. Leitner Ernőné elhatározta, hogy a délután érkező újságokat a sátor leánya gárdájával fogja árulni. Természetesen volt annyi ötletesség a fehér ruhás kedves kis rikkancsokban, hogy a lapokat drágábban adják. Így aztán hamar teltek a kis perselyek.

Délután a Központi kávéház előtt katonazene volt és minden sátornál egy-egy cigányzene játszott.

Délben meglátogatott minden sátrat Kintzig János főispán és mindenütt egy-egy husz koronással lépett az adakozók sorába.

Neuman Alfréd báró is végig sétált a déli órákban a korzón. Az anyavédő egyesület előtt Kintzig Jánosné és dr. Köpf Jánosné léptek elébe. A báró zsebébe nyúl és telt marokkal papírpénzt vett elő. A pénzt nem lehetett a perselybe tenni, de az urnők nem jöttek zavarba. Neuman bárót gyorsan a sátor előtt levő ládához vezették és a báró ide dobta a pénzt.

A Matzky cukrászda előtt levő sátorban

VAROS ES MEGYE.

Bausu Kemény Bertalantól.

A törvényhatóságok az elmúlt hónapban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Aradvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt 9 órákor ülést tartott *Dálnoki-Nagy Lajos* alispán elnöklésével, amelynek kiemelkedő pontja *Kemény Bertalan* volt műszaki főtanácsosnak elbucuztatása és *Péterfy Andor* főmérnök beiktatása volt. Az elnök alispán meleg szavakkal emlékezett meg *Kemény Bertalan*ról, az államépítészeti hivatal fölmentett vezetőjétől, aki hat éven keresztül lelkiismeretesen működött a hivatal élén és nagy része volt abban, hogy Arad vármegye közutai a mai kielégítő állapotba jutottak. Továbbá a tisztikar nevében szívélyesen üdvözölte az államépítészeti hivatal újonnan kinevezett vezetőjét *Péterfy Andor* főmérnököt és sok szerenest kívánt neki az új munkakörben leendő munkálkodáshoz.

Péterfy Andor meghatottan mondott köszönetet az üdvözlésért és kérte tisztán a közérdekben kifejtendő működésével szemben a közigazgatási bizottság jóindulatú támogatását. Az aradi államépítészeti hivatal új vezetője ezután bemutatkozott a közigazgatási bizottság jelenlévő tagjainak. Az ülés hátralévő részében az egyes szakreferensek sablonos havi jelentése következett, amelyek szerint Arad vármegye közállapotai kielégítőek voltak az elmúlt hónap folyamán.

A város közigazgatási bizottsága ma délután négy órákor tartotta meg rendes ülését, *Varjassy Lajos* polgármester elnöklésével. Az elnök polgármester havi jelentése szerint nagyobb bünszelekmény nem fordult elő az elmúlt hónapban a város területén. A kihágási bíróságnál 283 hátralékos ügydarab fekszik. — Tíz öt esetben keletkezett, de mindegyik csak kisebb jelentőségű volt, emberéletben egyik alkalommal sem esett kár.

Ember Iván pénzügyigazgató havi jelentése szerint az adóbefizetés kedvezőbb volt, mint az elmúlt hónapban. *Köbrer Károly* tanfelügyelő jelentésében dicsérettel emlékezett meg az aradi tanítótestület munkájáról a most lezárult iskolaévben.

Ennél a pontnál *Nemes Zsigmond* dr. országyűlési képviselő és *Műlek Lajos* dr. azt indítványozták, hogy a Közigazgatási bizottság intézzen fölrítatot a kormányhoz annak kiasközlésére, hogy a katonaságnak tartalékkórháznak céljaira átengedett iskolákat adják ismét vissza eredeti rendeltetésüknek. A bizottság az indítványt elfogadta.

Tisch Mór dr. városi tiszt főorvos havi jelentése nagyon megnyugtató, amennyiben arról tesz tanúságot, hogy Arad város közegészségügyi viszonyai nagyon megjavultak az elmúlt hónapban. Meghalt 146 egyén, difteritisz 5, vörheny 6, kanyaró 27, tifusz egy esetben fordult csak elő, egy katona pedig hólyagos himlőben betegedett meg.

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1917. évi július hó 11-én délután 4 órákor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak: 30. A vakokat gyógyító országos egyesület aradi fióka egy aradi illetőségű vak ifjú neveltetésére évi 300 korona hozzájárulást kér. — 31. Szép Béla árvaházi felügyelő-tanító illetményeinek a községi elemi iskolai tanítók fizetésével megegyező módon való rendezését kéri. — 32. A tanács előterjesztése a városi árvaház felügyelő bizottsági tagnak megüresedett helynek választás utáni való betöltése tárgyában. — 33. A tiszt ügyesség bemutatja az aradi urnók és leányok *Mária-kongregáció* által tett alapítvány tárgyában elkészített alapító levelet. — 34. Özv. *Denezig Béláné* vállalkozó kéri a szegényházában elhelyezett egyének ételmezei díjainak felémelését. — 35. *Delli Lajos* kéri, hogy fiának a *Hertschka-féle* ösztöndíj kiadassék. — 36. *Szilárd Andor* kéri, hogy részére a *Hertschka-féle* ösztöndíj kiadassék. — 37. *Szekeres Lajos* és társának földhasznóbér iránt hozott tanácsi határozata ellen. — 38. A tiszt ügyesség betérjeszt *Bernáth József* és társainak a homokmészázó táglagyár területre vonatkozólag kiállított nyilatkozatot. — 39. Az aradi *Stefánia* szövetség engedélyt kér arra, hogy hivatalos pecsétjébe Arad sz. kir. város eimerét felvehesse. — 40. A tanács előterjesztése a *Weitzer-alap* tulajdonát képező 15 db *Stóré kuxa* eladása ügyében.

AZ „ARADI KOZLONY“

már a kora reggeli órákban kapható minden nagyobb papírkereskedésben és könyvtárakban:

Kara Gyözőné, özvegy *Salacz Dezsőné*, *Mayer Mikesné*, *Fischer Irén*, dr. *Tisch Mór*né, *Domány Józsefné*, vezették a gyűjtés munkáját és közreműködtek: dr. *Polónyi Jenőné* özvegy dr. *Singer Jánosné*, *Szendrey Mihalyné*, dr. *Erdélyi Gézáné*, *Szudy Elemérné*, dr. *Löwinger Miksáné*, dr. *Vizer Lajosné*, *Cukor Lászlóné*, *Hollander Miksáné*, dr. *Auszerweil Lászlóné*, *Farkas Sándorné*, dr. *Nagy Sándorné*, *Győző Alfrédné*, *Róma Dezsőné*, *Kara Mancsi*, *Budár Vally*, *Kieffer Lujza*, *Komlóssy nővérek*, *Farsa nővérek*, *Salac Lilike*, *Sztojka Annus*, *Darvas nővérek*, *Lengyel Magda*, *Scherhag Boriska*, *Műnsz Magda*, *Kádár nővérek*, *Spielberger Pityus*, *Deusoh Irma*, *Kernisch Lili*, *Weiss Bibi*, *Cukor Aranka*, *Ottovay Mancika*, *Grünbaum nővérek*, *Singer Vilma* és mások.

A nővédelmi hivatal vezetői délelőtt a helyiség előtt levő kis sátorban és délután pedig a kultúrpalota előtt gyűjtöttek. Itt özvegy dr. *Rónay Imréné*, *Prohászka Lászlóné*, dr. *Baross Zsigmondné*, *Baross Boriska*, *Darányi Jánosné* a vezetők és a munkákon pedig a következő urhölgyek buzgókodtak: *Kovács Boske*, *Tóth Juliska*, *Marossy Mária*, *Buri és Pipus*, *Berzsenyi Dussy és Baba*, *Kossuth Ibi*, *Vásárhelyi Ada*, *Szemző Ilona*, *Gázsa Mancsi*, *Bedő Márta*, *Barta Ella* és *Schannen Ilona*.

Az anyavédő egyesület sátrában a gyűjtést *Kintzig Jánosné*, báró *Neuman Alfrédné*, dr.

Köpf Jánosné és *Tenner Józsefné* vezették, melyben segítségükre voltak: *Vásárhelyi Janka*, *Szacsavay Zsigmondné* dr. *Pozsgay Istvánné*, *Just Margit*, dr. *Varjassy Lajosné*, *Haász Erzsébet*, *Schreyer Viktorné*, *Fodor Gyuláné*, *Róth Zsigmondné*, dr. *Éles Béláné*, *Keller Ivánné*, és *Lippai Dezsőné*. A gyűjtést végezték: *Hoffbauer Magda*, *Reicher Pepi*, *Gortie Cullen*, *Kintzig Baba*, *Varjassy Lili*, *Blaskovich Márta*, *Varjassy Nuccó*, *Schoor Gitta*, *Pozsgay Méri*, *Szenes nővérek*, *Herezl Manoy*, *Egger Mandi* és mások.

A katolikus háziasszonyok sátrában dr. *Leitner Ernőné*, *Lócs Rezsőné*, *Gyulányi Rezsőné* és *Keresztes Arzenné* vezették a gyűjtést és közreműködtek: *Keresztes Magda*, *Neupauer Margit*, *Dolorits Boske*, *Ragóci Irén*, *Morvin Márta*, *Szigetvári Margit*, *Rottár Magda*, *Poór Margit* és *Lili*, *Winktenky Annus*, *Bilkey Margit*, *Nóhe Mariska*, *Gartner Gizi*, *Vannay Boske* és *Ilonka*, *Cserveni Anna*, *Szeker Ilonka*, *Balassa Mancsi*, *Hacha Irma*, *Bánai Margit* és *Aranka*, *Martonossy Boske*, *Institoris Anna*, *Nagy Ilona*, *Keresztes Ilona*, *Friedvalszky Ella*, *Zima Janika*, *Vodics Mia*, *Kocsis Mariska*, *Basch Margit*, *Kertész Leuke*, *Borszék Erzsébet*, *Rigó Mariska*, *Répássy Anna*, *Grazer Kató*, *Földessy Mariska*, *Taubner Elvira*, *Friedrich Rózi*, *Klein Jolán*, *Vasóty Margit* és *Stohrvergek Ilonka*.

Az eszperantók sátránál *Bigaió Mária*, *Mit-*

Magyarország élelmezi az egész hadsereget.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Bécsből jelentik: Az osztrák képviselőház mai ülésén *Höfer* élelmezési miniszter jelentést tett az élelmezési viszonyokról. A tavalyi eredmény alapján a normális fejkvótát alapul véve öt és félmillió métermázsza gabonadeficitünk volt — mondotta a miniszter. Szükségünk volt arra, hogy ebben a válságos időben kívülről kapjunk segítséget. A német birodalom és Magyarország segítettek. Magyarország olyan módon segített bennünket gabonával, hogy a hadsereg egész szükségletét, tehát az Ausztriára eső részt is, magára vállalta. Azonkívül közvetlenül is segített bennünket Magyarország, amennyiben márciusban és áprilisban 1500 vagon tengerit bocsájtott rendelkezésünkre. Romániából eddig ötvennégyezer vaggent kaptunk. A behozatal most is tart. Lengyelország és Szerbia termésének feleslegét közvetlenül a hadseregnek küldték.

A miniszter fogadta az újságírókat, akik előtt a következőket mondotta:

— Hogy Ausztria mit fog Magyarországtól kívánni és általában, hogy a termés miként fog felosztani, valamint az árak kérdése is még függőben van. Erről csak akkor fogunk végérvényesen határozni, ha a termés eredményét ismerjük. A tárgyalások folyamatban vannak. Nagyon sok függ természetesen a német termés eredményétől is. A román termés igen jónak ígérkezik és kiítást nyújt arra, hogy a német kevésbé szorul ránk és a román gabonával fokozott mértékben tudja majd ellátni magát.

— Hát a román gabona felett egyedül a németek rendelkeznek? — vetették közbe az újságírók.

— Nem, — mondotta a miniszter. — Ez is még tárgyalás kérdése, de elsősorban a német szükségletet fedezik Romániából.

A miniszter ezután a városi lakosság élelmezésének kérdéséről nyilatkozott.

— A városokban azt szeretném elérni, hogy egységes, névre szóló élelmiszerjegyeket

ner Józsefné, *Török Viola*, *Engel Sári*, *Vég Elza* és *Cseh Rózi* vezetésével gyűjtöttek: *Balta Kornélia*, *Bonyhádi Ilona*, *Varga Piroška*, *Friedmann Elza*, *Lidó Józsa*, *Minich Mariska*, *Kállay Magda*, *Bogdán Blanka*, *Horvát Etelka*, *Lóbl Emma*, *Polónyi Emma*, *Robinek Elza*, *Vogel Ilonka*, *Lengyel Julis*, *Varga Etelka*, *Bausu Piroška*, *Stausz Kató*, *Szabó Gizi*, *Tódor Mariska*, *Vojnický Mariska*, *Atlasz Baba*, *Matyuba Judit*, *Tapoj Mia*, *Kuba Ilonka*, *Toma Mariska*, *Fogel Elvira*, *Gartner Sári*, *Atlasz Irma*, *Kohn testvérek*, *Csobán Annus és Irén*, *Kondor Rózi*, *Fodor Sára és Ilona*, *Páta Turaka*, *Székeiy Masa*, *Szabó Gizi*, *Reich Aranka*, *Kornis testvérek*.

Végül a vasúti állomáson is nagyban folyt a munkálkodás és itt a nagyszerű gyűjtést *Szemere Kálmán* és *Halász Jenő* vezették és segítségükre voltak a vasúti tisztviselők nejei és kis leánykái, akik az Aradon keresztül utazóktól vették el a jótékony adóját.

A rendezésnek legnagyobb munkája *Keller Lajos* vármegyei jegyző vállain volt, aki a gyermeknapokat rendező jótékoay egyesületek főtitkára. Szívvél és lélekkel végezte el azt a nagy munkát, amelynek sikere jórészt az ő ambíciójának az érdeme.

A holnapi gyermeknapon újabb szórakoztatókról gondoskodott a rendezőség és így többek között tombola is lesz. A kultúrpalota előtt a katonazenekar szórakoztatja a közönséget.

kel mindenféle élelmiszer egyforma adagokban egyenletesen osztassák el.

— Méltóztatik-e arról tudni, — kérdezték a minisztert — hogy Magyarországon a kereskedelmet a közlelmzési politika egyre jobban kiküszöböli és az élelmiszerek elosztása mindinkább hatósági jellegűvé válik.

— Arról nem vagyok informálva, de azon az állásponton vagyok, hogy háboruban mindenkinek a képességét mindenkinek a maga helyén kell kihasználni. Ezért a kereskedőkkel

végeztetek minden élelmiszereledást. Sem személyzetem, sem apparátusom nincs ahhoz, hogy új üzleteket állítsak fel, amikor majdnem minden házban van egy üzlet és egy kereskedő, akire rábízhatom az eladást. — Nézzem végig Bécsben az utcán. Mindenütt a kereskedő boltja felett lóg a hatósági tábla, hogy az illető üzlet milyen élelmiszerek kiosztását végzi. Nekem a kiskereskedő a legkedvesebb munkatársam. Semmi okom nincs arra, hogy kereskedelemellenes politikát folytassak.

lésen elhangzottak egybehangzóan bizonyosságot tettek amellett, hogy a pénzügyi tisztviselők a szervezett együtt működést a jövő hét esztörtökjére kitűzött újabb összejevetelükön kifogják mondani s megindul majd utján a szellemi munkások mind nagyobb kört felölelő szakszervezete.

Oroszországban már nincs békemozgalom.

— Saját tudósítónk teletjelentése. —

Stockholm. Az orosz vezérkar mai hivatalos jelentése a következőket mondja: Brzezanától keletre az ellenség járőreinket visszazsoritotta, de tűzérési tüzelésünk az ellenséget később visszaverte. Lipnica-Dolnától keletre az ellenség tűzérési előkészítés után kétszer megtámadta állásainkat, de mindannyiszor visszavertük. A Fekete tengeren egy régi típusú orosz torpedónaszád július 6-án aknára futott, amely az ellenség néhány nappal ezelőtt helyezett el.

Zürich. Pétervári jelentések szerint a Nowoje Wremja és más nagyobb újságok ünneplik a cseh-tót dandárokat orosz tetteik és részleteket közölnek a csapatok összeállításáról.

Stockholm. Jassiból jelentik: A Djen jelenti, hogy angol, francia, olasz és japán képviselők az oláh frontra utaztak. Minden jel arra vall, hogy az oláh harctéren a legközelebbi időben fontos események várhatók. A Tirasopolon keresztül Romániába vezető orosz vasúti hálózatát angol és amerikai mérnökök közreműködésével helyreállították, úgy, hogy szállításra most teljesen megfelel. A Djen azt is jelenti, hogy a macedóniai entente hadsereget újra be lehet vonni az offenzívába. Ugy látszik, hogy az orosz offenzíva folytán az összes harctereken súlyos harcok lesznek.

Kopentága. A Russkij Inwalid jelentése szerint Anglia és Oroszország között új szerződés jött létre, amely a jövőbeli katonai vállalkozásokat illetően visszaállítja a teljes összműködést Oroszország és szövetségesei között.

Pétervár. A távirati ügynökség jelenti: A katona és a munkástanács elhatározta, hogy küzdeni fog az antiszemitizmus ellen. Elítéli a zsidók ellen irányuló mozgalmakat, amelyeket a forradalom eredménye szempontjából is veszedelmesnek tart. Az egész orosz demokrácia erélyes harcot fog folytatni minden olyan kísérlet ellen, amely a zsidók ellen akar tömegeket felizgatni. Utját fogja állni minden zsidó ellenes propagandának.

Pétervár. A békekötés iránti mozgalom ugyszólván eljelen megszűnt. A közvéleményt örömmel töltik el a harcterről érkezett hírek és ezt az egész sajtó istápolja. A Pravda című újságot nem engedik a frontra. Lenin számos hívét letartóztatták és Lenint is rendőri őrizet alá helyezték. Krenszi Galiciába utazott.

FIGYELMEZTETJÜK lapunk t. olvasóit hogy a lapkihordóktól újságot vásárolni, vagy náluk a lapra előfizetni szigorúan tilos. Aki ezen óvatát figyelembe nem veszi, büntetendő eselekinényt követ el.

Ügyvédi nyomor egy per aktáiban.

— Bécsi tudósítónktól. —

A háboru előtti időre nyulik vissza annak a pernek az előzménye, amelyet tegnap tárgyalta a bécsi kereskedelmi törvényszék. A háboru előtti nagy ügyvédbőség s az ezzel kapcsolatos ügyvédnymor beszél e per aktáiból s az a kényszerhelyzet tűnik elő, mely előtt a praxisát megkezdő fiatal ügyvéd állott, midőn irodáját megnyitotta. A tapasztalatlan, az élettel és a viszonyokkal nem eléggé ismerős fiatal ügyvéd, hogy munkát szerezzen magának s a megélhetését anyira, amennyi biztosítsa, a konkurenciatól való félelmében sokszor kellett, hogy felvállaljon pereket, amelyek nemesak hogy nem jövedelmeztek, hanem amelyekre egyenesen rá kellett fizetnie.

A kezdő ügyvédek helyzete bizony nem fenéki teffel, ezt mutatja ez a per is, amelyet Karner Arnold dr.-nak, egy háboruban elesett fiatal bécsi ügyvédnek esődtömeggondnok indított a Kosmos nevű könyvkiadó cég és nyomdavidálat ellen. A nevezett, nagy tőkével, hatalmas apparátussal dolgozó vállalat, még a háboru előtt Karner Arnold dr. egy pauszál-összegért ügyeinek vitelére szerződött. Amint most a esődtömeg gondnok Kollek Emil dr.-nak panaszából kitűnik, ez a pauszál összeg ahhoz a munkához képest, amelyet Karner ügyvédnek el kellett végeznie, olyan neveltségesen csekély, hogy nemesak az illető fiatal fiskálisra, hanem az egész ügyvédi karra is megszegyenítő. Megszegyenítő különösen, ha a Kosmos társaság nagy üzemenetét s előnyös anyagi helyzetét veszi az ember tekintetbe.

A pauszál illusztrálására a esődtömeggondnok elmondja, hogy Karner dr. 1917. október 19-étől 1918. májusáig szakadatlanul dolgozott a társaság ügyeiben s midőn elesett, mintegy négyezer elintézetlen akta maradt utána, amelyet a esődtömeggondnoknak kellett átvennie. E négyezer akta elintézéséért Kollek Emil dr. tizenkilencezer koronát követelt a Kosmosintézetől, amely összegből körülbelül tizenötezer korona készkiadása volt. A Kosmos társaság az összeg kifizetését megtagadta s hivatkozott arra a pauszál-összegre, amelyet annak idején Karner Arnold ügyvédnek felajánlott. Ebből a követelésből per támadt s keresetében Kollek Emil dr. kifejtette, hogy a pauszál-összegnek ilyen formában való megállapítása eltekintve, hogy tisztességtelen, törvénytelen is, amennyiben az ilyenféle megállapodások és kikötések a bécsi ügyvédi szabályzat 10. §-a értelmében megengedhetetlenek.

A Kosmos-cég egy kezdő ügyvéd tapasztalatlanságát és könnyen hívését használta ki, hogy az óriási munkáért ilyen csekély összeget köthessen ki, amely összeg nem áll viszonyban ahhoz a fáradsághoz, amelyet a társaság részére az ügyvéd munkája hajtott. Kollek adatokkal bizonyította be, hogy az aktatömegnek az elvégzésére egy segédet, egy írnot és három kisasszonyt kellett szerződtenie, amely

a perben kívánt összeget csaknem felemész-tette.

A panaszolt cég ügyvédje utján a panasz elutasítását kérte s minden hibát a háboruban elesett ügyvédre háritott.

Több tanu kiballgatása után a törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy Karner Arnold dr.-nak, a háboruban elesett fiatal ügyvédnek, szerződése a Kosmos társasággal — semmis. Eltagadta Kollek dr.-nak azt az állítását, hogy az ügyvédi szabályzat 10. §-a szerint a pauszál-összeg kikötésének ilyen formája az ügyvédi karra nézve megszegyenítő. Mert ez a megállapodás a jóra való erkölcsökkel ellenkezik s arra enged következtetni, hogy a társaság az elhalt ügyvéd könnyen hívőségét és kényszerhelyzetét, valamint tapasztalatlanságát kihasználta. Megállapította a törvényszék, hogy Karner dr. annak idején elvállalt kötelezettsége erősen megterhelte. Karner dr. a szerződés megkötésekor jóhiszeműleg járhatott el, mert nem láthatta előre, hogy annak milyen következményei lesznek reá nézve, a beperelt cég ellenben tudta, hiszen Karner ügyvéd előtt már egy másik ügyvéde is volt a vállalatnak, aki hét esztendeig vezette az ügyeket. Ha a cég tiszta bort akart volna tölteni a pohárba, a tapasztalatlan fiatal ügyvéd olesó ajánlkozását nem fogadhatta volna el, mert egészen bizonyos, hogy az óriási munkát Karner dr. nemesak ingyen végezte, hanem arra határozottan rá is kellett fizetnie. Megállapította továbbá a törvényszék azt is, hogyha a viszonyok megengedték volna Karner dr.-nak a társasággal való viszony fenntartását, ez az ő gazdasági tönkretételére vezetett volna. Einnél az oknál fogva a törvényszék a esődtömeggondnok részére a tizenkilencezer korona követelést megítélte s a társaság kérelmét elutasította.

Aradi pénzügyi tisztviselők szervezkedése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Komoly jelek tesznek tanúságot amellett, hogy a szellemi munkások szervezkedésének gondolatát megérlelte az idő. — A munkásság szervezett ereje mellett ugylátszik a legrövidebb időn belül megjelenik az élet küzdő porondján a tisztviselők szervezett ereje.

Budapesten közel négyezer tagot számláló tisztviselői szakszervezet működik már nem megvetendő eredményekkel és jelenségekkel s alig pár nap választ el bennünket attól, hogy Aradváros polgársága is a saját körében lássa megjelenni az annak példájára alakított tisztviselői szakszervezetet.

A Marta gyár és Weitzer gyár tisztviselőinek ily célból történt régebbi tömörülését ma nyomon követte az aradi pénzügyi tisztviselők szervezkedési előkészülete. — Tegnap este öt nagyobb aradi pénzügyi tisztviselői gyűntek össze a szervezkedés teendőinek megbeszélésére s azok a komoly hangok, amelyek e gyű-

HIREK.

LEGUJABB.

Heggel 2 óraker érkezett
telefonjelentés.

Franciák katasztrófális veszteségei.

Berlin. Franciaországból érkezett megbízható hírek alapján az Action című spanyol lap azt írja, hogy az utolsó offenzívában a franciák oly hallatlan veszteségeket szenvedtek, hogy nemzeti katasztrófának tartják. A német és francia csapatok olyan vérfürdőt rendeztek, hogy az entente seregeiben harcoló gyarmati csapatok kerekén megtagadták az engedelmességet és csapatosan szöktek el a fronttól. A francia hadvezetőség kénytelen volt a németek szemelátára tüzéséggel összelövetni őket. A délfrancia csapatok Marseilleben, Bordeauxban és Lyonban nagy békétüntetéseket rendeztek.

Bécs. Seidlér miniszterelnök ma folytatta az osztrák pártok vezérével már tegnap megkezdett tanácskozásokat a felállítandó államtanács ügyében. A pártvezérek arra kérték a miniszterelnököt, hogy jelölje meg közelebbről, hogy tulajdonképpen mi lesz az államtanács hivatalos és előfeltétele, hogy a pártelnökök megfelelő módon informálhassák pártjaikat. A helyzet jelenleg az, hogy a pártok nem fogják hozzájárulni a miniszterelnök javaslatához.

Bécs. Dasinszky képviselő Stockholmba utazott, hogy résztvegyen a Holland-Skandináv bizottság tárgyalásain.

Budapest. Az igazságügyi és pénzügyi bizottság együttes ülésben elfogadta a miniszteriumok ideiglenes szaporításáról szóló törvényjavaslatot.

— A miniszterelnök híradása. A Magyar Tudósító jelenti: Esterházy Mária gróf miniszterelnök ma reggel Bárczy István dr. titkárság kíséretében visszakereszt Budapestre.

— Mária Terézia rend a bajor királynak. Bécsből jelentik: A hadsereg rendeleti közlönye közli, hogy a király III. Lajos bajor királynak a Mária Terézia rend nagykeresztjét és H. Vilmos württembergi királynak a lovassági tábornoki méltóságot adományozta.

— A király szomszédai körüli miniszternek balesete. Budapestről telefonálja tudósítónk: Batthyány Tivadar gróf, a király szomszédai körüli miniszter ma Pozsonyban időzött, hogy feleségével résztvegyen Pálffy Sándor grófnak, a sógorának temetésén. Este tíz óraker induló gyorsvonattal Budapestre érkeztek és flakkerban akartak Baross-utcai palotájukba menni. A kocsit a körút sarkán összeütözték egy villamossal, a miniszter és felesége kiesett a kocsizetbe, azonban csak kisebb zúzódásokat szenvedtek. Lakásukon ápolják őket.

— Kiofáto — szabadlában. Bécsből jelentik: Kiofáto ma a katonai börtönből szabadon bocsátották és Hohenauba utazott.

— Kitüntetés. Deutsch Lipót I. osztályú számvivő altiszt, az ellenséggel szemben tanúsított, különösen kötelességű szolgálatainak elismeréséül, a koronás ezüst érdemkereszttel a vitéségi érem szalagján lett kitüntetve. A legfelsőbb elhatározás keble: 1917. május 16.

— A tengeralattjáró harc. Berlinből jelentik: A Wolfi-ügynökség jelenti: Tengeralattjáróink ismét elsüllyesztettek az angol csatornában és az Északi tengeren 6 gőzöst, 4 vitorlást és 11 halászhajót.

— Nem kapnak árpát a sörgyárak. A legközelebbi napokban megjelenik az új árpa rendelet, amely az árpa forgalmi árát megszabni fogja. Mintán az árpaterelés sajnos az idén sem valami kitanó, fölmerült az az ötlet, hogy árpát a sörgyártás céljaira egyáltalában ne adjanak ki.

— Az előfizetési negyed alkalmával felkérjük azon t. előfizetőinket, akiknek lapelőfizetési hátralékuk van, szíveskedjenek az összeget legkésőbb folyó hó 10-ig okvetien beküldeni, mert ellenkező esetben lapunk küldését beszüntetjük.

— Eljegyzés. Pálffy György a 33. gyalogezred hadnagya eljegyezte Pál Adékkát, Pál Jenő máv. üzletvezetőségi tisztviselő leányát.

— Zsir kiosztás! Felhívom VI. és VII. kerületekhez tartozó kereskedőket, hogy hétfőn, a VIII. és IX. kerületekhez tartozó kereskedőket, hogy kedden, a XI. és XII. kerületekhez tartozó kereskedőket, hogy szerdán délelőtt a zsir utalvány kiváltása céljából a közlelmzési hivatalban jelentkezzenek. Az élelmiszer igazolvány három számu szelvénye váltható be adagonként 10 deka zsirra, melynek kiesinybeni eladási ára egy korona. A közlelmzési hivatal vezetője.

— A Typografiánál lefoglalt képes lapok. Az aradi rendőrség bünygyi osztályához ma egy névtelen feljelentés érkezett, amely az illetékes tényezők figyelmét arra hívta fel, hogy a Deák Ferenc-utcában levő Typografia román nyomdának és könyvkereskedésnek a kirakatában egy államellenes értelemeket feltűntető levelezőlap van kitéve. A kép két hegyet ábrázol. Az egyik hegyről a másikra egy fantasztikus, szárnyas lény repül át, amelynek női feje van a román nemzeti öltözetet visel, fején a román nemzeti koronával. A levelezőlap címe: Phantasia. A bünygyi osztály vezetője detektíveket küldött ki, akik a könyvkereskedésben talált összes lapokat lefoglalták. A feljelentést azután a lefoglalt képes lapokkal együtt áttették a kir. ügyészséghez, ahol el fogják bírálni, hogy azok árusítása államellenes bűncselekményt képez-e vagy nem.

— A strand-ünnepély július 15-én. A Maros-parti sétányon rendezendő korzó-ünnepet, melyet tudvalevőleg a Gyermeknapok miatt elhalasztott a rendezőség, július hó 15-én, vasárnap meg fogják tartani. Az ünnepség este 8 óraker kezdődik a változatos programjával egészen az éjjeli órákba fog benyulni. Less konfetti, szerpentin, virágcsata, lampionos regatta, tombola, világpesta, katonazené, dalárda stb. Belépődíj nincs, egy ülőhely ára eillenben 60 fillér. Az ünnepség minden jövedelme a 22-ik gyalogezred rokkant hőseire.

— Birtokosok. Mintán János és neje eladták a Sága—Tehén-utca 2 | a. számú házát 5200 koronáért Deutch Jánosné Farkas Laurának. — Konesay Adolf Lajos eladta a Miklóv-utca 34. sz. házat 6000 koronáért özvegy Juhász Sándorné Papp Erzsébetnek. — Takács János és neje eladták a György-utca 3 | b. sz. házat 11500 koronáért Obendorfer József és nejeének. — Hámos József eladta a Berossányi Miklóv-utca 16. sz. házat 17500 koronáért Kitajka János és nejeének. — Szabadi Géza és neje eladták a Közép-utca 30. számú házat 7600 koronáért Graber Malvinnak. — Varga N. Andrásné eladta a Schweidel József-utca 1. és Vécsey-utca 7. számú házat 58000 koronáért Kadár Ignác és nejeének. — Braun Adolf és tulajdonostársai eladták a Knézics Károly-utca 3. sz. házat 27000 koronáért Takács János és nejeének. — Takács Lajos és neje eladták a Lipót-utca 8 | a. sz. házat 25000 koronáért Papp Istvánné Szilágyi Rózsának. — Kleindl József eladta a Varjassy Lajos-utca 163. számú házat 8800 koronáért Szabó Gyula és nejeének. — Kiss István és neje eladták a Margit-utcai ingatlanokat 5800 koronáért Bálint György és nejeének.

— Adományok. Az Arad városi Vörös Kereszt Egylethez újabb a következő adományok folytak be: Stepanov Dragina, Temesmonostor 10 korona, Vásárhelyi Imre 10 korona, özv. Petrovsky Károlyné 10 korona, Sármezey Árpád 100 korona, Csoty Nándorné 10 korona, Weisz Lajos havi rendes adomány 5 korona, Singer Éde (az aradi izraelita hitközség útján) 20 korona, Lázár Sándor dr. Kisjenő 20 korona, és Gelényi Sándor hősi halált halt Weszprémi Sándor pilóta ravatalára szánt koszora megváltása fejében 20 korona, mely adományokat azután is nyugtatja és hála-lásan köszöni az Arad városi Vörös Kereszt választmány elnöksége nevében Vásárhelyi Janka elnök és Hász Erzsébet alelnök.

— Meghívó. Az aradi hivatalszolgák jötekközeleu asztaltársasága f. hó 8-án délután 3 óraker tartja rendes választmányi ülését (Park vendéglő) melyre a választmány tisztelt tagjait azután hívja meg az elnökség.

— Elhalasztott ítélethirdetés. Az Aradi Első Tatarékpénztárnak a részvényesek kisebbsége által megtámadott közgyűlési határozata ügyében ma kellett volna az ítélethirdetésnek lenni az aradi törvényszéken. Ma kézbesített végzésben azonban Mészáros Dániel bíró polgári tanácsa arról értesítette a pereskedő feleket, hogy a nyári szabadságok és a megcsappant bírói létszáma következtében az ítélethirdetést július 26-án reggel 9 óraker fogják megtartani az aradi kir. törvényszéken.

— Két sláger vasárnap az Erzsébet-mozgyszínházban. Az egyik címe a Rejtélyes ház, a mely az eddig megjelent Conan Doyle detektívalágerek között az első helyet foglalja el. Tudjuk azt, hogy Conan Doyle műveit nem kell diésérnünk, mert azok minden egyes jelenete irgalommal teli újabbnál-újabb trükkökkel gazdag. A másik címe a Király idylek, mely egy igen kedves és szellemes 3 felvonásos vígjátékláger a így ezen műsor egy hadi híradóval kiegészítve a n. é. közönség igényeit minden tekintetben ki fogja elégíteni. — Legközelebb Henny Portennel a főszerepben: A szerelem szava kerül bemutatásra.

— Adományok. Néhai Kopp Jánosné ravatalára szánt „koszora megváltás” címén a Nővédelmi Hivatal által felállítandó Napközi Gyermekotthon céljaira Steinitzer nővérek Budapestről 40 K-t küldtek, ugyanezen célra Baross Lajos dr. 62.20 K-t, Leopold Zsigmond 20 K-t; továbbá Dein Paula 20 K-t, Kintzig János 100 K-t, özv. Dávid Samané 10 K-t és Verián Istvánné 5 K-t küldött a Nővédelmi Hivatal céljaira. — A nemesszívű adakosoknak halás köszönetet mond a hivatal nevében: Baross Boris, ügyv. alelnök.

— Élelmzés a balatoni fürdőkben. Értesítjük a közönséget, hogy a Veszprém vármegye területén levő balatonparti fürdők kenyérrrel, általában élelmiszerekkel való ellátása tárgyában kell, az alispáni hivatal által kibocsátott körrendelet a gazdasági tanácsnoknál a hivatalos órákon belül megtekintésű. A városi tanács.

— A serűtő ifjának, kinél a munkó rossz szulét mellett folytonos fejfájás, étvágytalanság, kemény székelés nagyon gyakori, továbbá bőren mindenféle kiütés szokott támadni, a természetes „Ferenc József” keszűvizet kell adni, mely a beleket tisztító, a gyomrot erősítő, a vért javító és a szellemi működést elősegítő hatásánál fogva igen számbavehető eredményeket ér el.

— Keresk. szakoktatás. 4 havi magántanfolyam felnőttek részére. Könyvtitel, gyorsírás gépirás stb. Díjtalan állásközvetítés. Beiratkozás: Lázár Vilmos a. 2. sz. a.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= A gázvilágítás beszüntetése Drezdában. Szászország fővárosából. Drezdából jelentik, hogy a fennálló szénhiány miatt június hó közepe óta ezen város egész területén a gáz közvilágítás további intézkedésig teljesen beszünttetett. A lakosság egyuttal ismételtén felszólított arra, hogy a háztartási gáz használatában a legnagyobb mérvű takarékoságot fejtse ki, hogy ne álljon be annak szüksége, hogy a magánfogyasztók részére külön megfontolások léptessenek életbe, amint ennek sok más városban már meg kellett történnie. A drezdai gázgyár évi gáztermelése kerekén 70 millió köbmétert tesz ki s a gáz-közvilágítás mostani teljes beszüntetése bizonyítja arra, hogy a szénbeszerzési viszonyok még Németországban is mennyire rosszabbodtak.

= A termés értékesítése. Az Országos Közlekedési Hivatal 58000 elnöki számú rendelkezéséből kifolyólag közhírré teszem, miszerint a 2192-1917 m. e. számú kormányrendeletben előírt terményátvevői bizottságok megalakulásáig a termelő felhatalmaztatik arra, hogy kioszpelt terményfeleslegét a Hadi termény r. t. bármely, a helyi hatóság által is láttamozott igazolvánnyal ellátott, bizományosának eladassa. A Hadi Termény r. t. megbizottja a megvett készletről a termelő részére az átvett termények mennyiségét és az értékű fizetett összeget részletesen felüntetg átvételi elismervényi tartoznak kiszolgáltatni és a terményekért az eddig érvényben lévő legmagasabb hatósági árat az átvételkor készpénzben kifizetni, továbbá, amennyiben az 1917 évi termésből származó terményekre nézve magasabb árak állapíthatnának meg, a különbözetet annak idején a termelő részére megtéríteni. A termelő az így nyert átvételi elismervényt megőrizni s a terményátvevő bizottságnak annak helyszíni eljárása alkalmával igazolásul bemutatni tartozik. Figyelmeztetem a termelőket, hogy a 2192 számú kormányrendelet 2. §-a értelmében a cséplés megkezdését a hatóságnál előre be kell jelenteni, valamint a kioszpelt gabona mennyiségét is. Varjasay Lajos polgármester.

NYARI SZINHAZ.

ARAD, 1917. évi július hó 7-én, vasárnap:
Dejátán 3 és fél órákor mersékelt helyárrakkal:
Csárdáskirályné.

Hste 7 és fél órákor rendez helyárrakkal:
A Gólem.
Dalgáték 3 felvonásban.

∴ Az előadás kezdete 7 és fél órákor ∴

Középiskolai tanuló, ki lehetőleg németül is tud, két kis fia mellé a szünidőre kerestetik. Cím a kiadóban.

A szerkesztő-ort felet:
Staubér József.

ARADI KÖZLÖNY.

Az új évfolyam alkalmával 1917. évi július hó 1-től új előfizetést nyitottunk az Aradi Közlöny-re.

Az eseményekről napról-napra a legalaposabb és a legfrisebb tudósításban számol be az Aradi Közlöny. Közleményeinek eredetisége és érdekessége, valamint háborus híreinek megbízhatósága révén Magyarország vidéki lapjai között az első helyen áll és mint ilyen a legelterjedtebb, a legtartalmasabb, legkedveltebb és legolvasottabb újság.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egész évre 36 korona
Fél évre 18 korona
Negyed évre 9 korona
Egy hóra 3 korona

Tessék mutatványszámot kérni!

NYILTÉR.

(Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget)

Van szerencsém az igen tisztelt vevőközönségem tudomására hozni, miszerint a hadsereg kötelékéből elbocsáttattam és Pankótán saját házamban volt

uri szabó üzletemet

a legdivatosabb és legfinomabb kelmékkel felszerelve, újlag

megnyitottam

s a legjutányosabb árakon állok ismét a mélyen tisztelt megrendelőim rendelkezésére. Szives párfogásukat újlag kérve, vagyok tisztelettel

Weisz József férfiszabó.

Pergetett
akác mézre

arájaulatot kér: 4492

A Nagy Áruház

Budapest, Andrassy-ut 39. sz.

APOLLO
SZINHAZ.

Az új záróra rendezet
folytan az előadások
július hó 8-tól (vasár-
naptól) a következőképen

kezdődnek:

Hétköznap

D. n. 7/26, 1/48 és 9 órákor.

Vasár- és ünnepnap

D. n. 3, 7/25, 6, 1/28 és 9 órákor.

Jegyek előre válthatók d. e. fél 11-12 óráig a pénztárnál.

Láb- és kézizzadás

histesen és leggyorsabban elmúlik, a „Peppo” folyadék és „Peppo” hintőpor segítségével.

Szárit! . . . Szagtalanít!!

Peppo folyadék ára használati utasítással 1 kor. 20 fill.
Peppo hintőpor 1 kor. — fill.

Katonáknak

fontos tudni, hogy

ruhaikatük

kiirtására legjobb szer a PETRIS
folyadék, ára 2 kor. és HADAR
hintőpor, ára 2 kor.

Szőrvesztő-

Depillor.

E kitünő, a maga nemében pártatlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt are, nyak vagy karokról, stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. Ára utasítással 1 kor.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél:

Hajós Appád gyógyszerárában

Arad, Andrassy-ut 22. szám.

Magyar gyógyborok

Kitünő minőségű hegyaljai fehér
édes borral készítve.

Vasas chinabor. Elsőrangú minőségű, vérképző gyógybor, vérszegényes, láb-badozok, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Benne a chinin- és vas nagy gyógyereje kiválóan érvényesül. Kis palack ára: 2 korona 80 fillér. Nagy palack ára: 4 korona.

Condurongó bor. Kiváló gyomorerosító szer, finom fűszeres ízű, szonigító, a gyomorra és belekre jótékony hatást gyakorló gyógybor. Gyomorbetegék részére és ott, ahol a condurongó kéreg javulva van. Egy palack ára: 3 korona.

Pepsin bor. Egyesíti a pepszin és a sósav jó tulajdonságait és kiválóan alkalmas a most nehezen emésztenetó Acidol pepszin helyettesítésére. Gyengé emésztésnél igen ajánlható. Egy palack ára: 3 kor. 60 fillér.

Kapható a készítőnél:

1045

Rozsnyay Máttyás gyógy-
szertárában Arad, Szabadság-tér.

Legjobb fogviz

több nemzetközi kiállításon legmagasabb kitüntetésekben részesült.

500 koronát Bartilla-fogvizének

használata mellett, üvege 1-20 kor. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büszk. Ed. Bartilla-Winkler utóda L. Plan Wien, X., Güethe-gasse 7. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. Aradon: G. Földes Kelemen, Deák Ferenc-u. 11. sz., Hehs Vilmos, Batthyány-u., Hajós Árpád gyógyszerárban és Vojtek és Weisz drogueriában. Vidékre — ahol nem kapható — küldök 7 üveget **8-40 K.** bérmentve. Kérünk mindenütt netároltattat Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok felelőtlőtől jól díjaztatnak. 4157

5-8 tányér leves 24 fill.

„Bergmanna“ husizó leves,

teljesen pótolja a husleveset, tartalmaz: Juliennet, szárított zöldséget, carfiolt és gombát. —: 1 csomag (5-6 tányér levesnek elegendő). **Ara 24 fill.**

Tömegelőmezőknek előnyös külön árajánlatok

Mindenütt kapható!

Képviselet: 4227

László B. Jenő,

Arad, Kazinczy-utca 2. szám.

Teljesen jókarban levő, alig használt, 1000 kg. horderejű „Schember“-féle

tolószulymérleg,

továbbá egy triór és egy rosta

eladó.

Reusz Mór és Fia

cégnél 4437

Arad, Boros Béni-tér 12.

Beviteladakat vesz
ujat és használtat.

Arájánlatok

Gluc Rezső

szeszgyára 4443

Gyulafehérvárra küldendők.

Viszketegséget,

rüh, leggyorsabban megazárított a Dr. Fleisch-féle eredeti

„**BARNA ZSIR**“

Próba tégey 1.50 kor., nagy tégey 3.— kor. Csakádi adag 9.— kor. Kapható Aradon, Hajós Árpád gyógyszerárban, Andrassy-tér 22. 7144

14109—1917. kh.

Hirdetmény.

A beállott melegebb időszakra való tekintettel a járványos betegségek ellen való intézkedés szempontjából, a fennálló törvényes intézkedések és kormányrendeletek alapján a közegészség és köztisztaság megóvására a következőket rendelem:

1. Tilos bármilyen szeméttel, söpredéket, hulladékot, gyümölcs-héjat, papírhulladékot a ház belsejéből az utcára vagy közútra lerakni, a nyilvános csatornába bedobni, szennyvizet az utcára kiönteni.
2. Az udvarokat tisztán tartani, tisztán tartatni, gyakran szellőztetessenek.
3. Lakhelyiségek állandóan tisztán tartatnak, gyakran szellőztetessenek.
4. A háztartás szenny- és lötyedék vizének a csapadékvízek levezetésére szolgáló csatornába való beöntése szigorúan tilos.
5. Csatornázási hálózaton kívül eső árnyékszéket és vízelőhelyeket állandóan tisztán tartani, karbóval, mészteljjel vagy vasgőlc-oidattal fertőtleníteni.
6. Sertés és baromfi ólak, baromfi-kecskek naponta tisztítandók, az összegyűlt trágya fogalókat minden másodnap kihordandó.
7. Az udvaron levő nyílt folyókákat naponta felszopanni és fertőtleníteni kell.
8. Csontokat, rongyokat, baletket és bőroket, nemkülönbön más büzt terjesztő anyagokat a város területén gyűjteni és raktározni tilos.
9. Nyílt kutak befödendők. Tilos kut mellett ruhát mosni.
10. A vízbűtítés és klozetek öblítő készülékeit állandóan jókarban és használható állapotban kell hogy legyenek.
11. Sütők, mészárosok, hentesek, cukrászok, kávéosok és vendéglősök a áitáiban mindazok, akik élelmi cikkek és italok eladásával és előállításával foglalkoznak, kötelesek műhelyüket, árusító helyeiket, az azokhoz tartozó férőhelyeket, kamrákat, pincéket stb. tisztán tartani. Közégyasztásra szánt élelmi cikketek u. m. húst, husneméket, tejet, tejtermékeket, cukorneméket, sütemény és gyümölcsféléket úgy az üzletekben, mint nyilvános helyeken, valamint utcákon, tereken és piacokon történő árusításnál állandóan vászonnal, törlővel vagy üveggel kell letakarani úgy, hogy azokat por és piszok, legyek stb. be ne lephessék.
12. Általában felhívom a közönség figyelmét arra, hogy egészségének megóvása érdekében helyesen osezleksen, ha a házon kívül beszerzett élelmiszereket forralás, főzés, vagy sütés után ártalmatlannokká teszi, mert ezután a fertőző bacillusok csirái elöletnek.

Nyers ételek, romlott, vagy soká állott éledelek és éretlen gyümölcs elvételétől tartózkodjunk.

Kutakból származó ivóvizet ajánlatos felforralni és lehűteni.

Különbön és nyomatékosan figyelmébe ajánlom a közönségnek a lakás és környezeti tisztaságon kívül a testi tisztaságot, a mely már magában is fél egészség.

Figyelmeztetem végül a közönséget és az 1876. XIV. t.-c. 80. §-a, valamint az ez alapon kiadott kormányrendeletekre hivatkozással szigorú kötelességévé teszem mindenkinek, hogy a tudomásra jutott fertőző betegségeket, u. m.: kolera, kiütéses tifusz, hasi tifusz, vérhas, himlő, viaszatérő lár, járványos gerincagyó (nyakcsirtmerekedés) vagy ezen betegségekre gyanusakat hivatalomnál, esetleg az orvosai hivatalnál vagy a kerületi tisztai orvosnál haladéok nélkül bejelentse.

Mindenki, aki a tudomásra jutott ragályos betegnek bejelentését elmulasztja, az 1875. XIV. t.-c. 7. §-a alapján 600 koronáig terjedhető és 60 napi elzárásia átváltoztatható pénbüntetéssel fog sújtani.

Arad, 1917. június hó 17.

Greén, főkapitány.

Használt ólom megvételre kerestetik.

Micsés szép lesz az a hölgy,

aki az

IBOLYA DORÉ CRÉMET

használja. Az arebört vakító fehérre varázsolja és eltünteti mindenféle arisztátalanságot. **Ara egy tégelynek 2.— K.**

Ibolya Doré szappan 3 kor., Ibolya Doré tej 1 K 50 fill. Ibolya Doré hölgypor 1 K 50 fill.

Tyükszem ellen

a leghatásosabb szer az

Anagalin.

Ara 1 korona.

Kellemes ízű limonádét

mindenki otthon készíthet 1 adag **XX CITRUS**-szal.

Ara 20 fillér.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél:

Hajós Árpád gyógyszerárban

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Felter Teréz

kozmetikai intézete
Forray-utca 4. szám.

Legmodernebb szépségápolás. Szépítés, májfolto, mitesszeres, pattanásos arcot széppé, ráncos, öregedő arcot simává teszek. Szemölcsöt, hajszálakat fájdalom nélkül végleg eltávolítok. Vörös orr s késkezelés, arc-bőrhámlektás. Arcmasszázs, utányos bérletben. **Hajmosás, ondolítás, hajfestés Hanna festékekkel, manióúr.** Szerek azétküldése vidékre is. 521

Felter Teréz,

Arad, Forray-utca 4. szám, I. em.

Ajánlok azonnali szállításra

Rum,

Likör,

Szifórium,

Törköly,

Seprő

és Gyümölcs

esszenciákat és komponitiokat helyt Arad.

Szemző Ármán

árutügynek és bizományi raktára Aradon.

Interurbán telefon 592 szám.

Házeladások,

valamint kisebb és nagyobb birtokok eladását, parcellázását közvetíteni vállalom. Az ország minden részében előjegyezve kis- és nagybirtokok. Aradon magán- és bérházak. Ajánlatokat, megbízásokat kér

Halmat József

adászveteli közvetítő iroda.

Lakás: Deák Ferenc-u. 5.

Telefon 726. 5209

Matteine-féle

patkány- és egérintás

új eljárás szerint.

Patkány- és egérintéshez ajánlok patkány- és egérintő-szert, A XX. század legmegbízhatóbb patkány- és egérintő-szere, csak patkányt és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindazt elhelyezhető.

A patkány- és egérintő-szer bacillus áral:

1 kis adag 2—300 patkány elirtására 12 K.

1 nagy adag 2—600 patkány elirtására 20 K.

„Matteine“

vegyszeri laboratorium

Arad, Boros Béni-tér 1. szám.

Telefon 10—15. 521

Gépolaj,
Hengerolaj,
Tovotte gépszir,
Kocsikenőcs,

állandó nagy raktár

Hubert József

Arad.

Telefon 262. szám.

Korona-szappanpor
egyedárusítása.

Lugó,	Kékitő,
Gyertya,	Fémtisztító szidol,
Ozipo krém,	Ozipo fűző,
Pipereszappan,	Kőmiv. víz,
Fogkrém,	Fogpor,
Szájvíz,	Aropuder,
Borbélyszappan,	Brillautin,

állandó nagy raktár
nagyban és kicsinyben
Fekete Jakab

vegyeskereskedésében

ARAD, Forray-utca.

Arad legregibb kerékpár, varrógép és Gramofon raktára. Villanyvilágítási vállalat.

Hammer Vilmos

műszerész

Szabadság-tér 5-6.

Telefon 96.

Veszek törött és használt gramofon lemezt K. 0.50 darabjait.

Egyedüli képviselő a világ legjobb gyártmányú gépekből. Columbia és Irangyalos legújó gramofonok, Waffner kerékpárok és Pfaff varrógépek, Szapfittus „Pathefonok“, Pathe lemezek. Megkerestek a legújabb fényképezőgépek és népdalok. **Király Ernő**től.

Nagy raktár kerékpár akatrészekből, gumiból és Acetylen lámpákból. Pontos árszámítás. juttatás. Nagy szakértő javító műhely.

Körszám a n. é. közönséget, hogy a

száraz sóshal

Árusítást bevezettem a állandóan raktáron tartom Minden esütörtökön élő halak nagy választékban érkeznek, melyet a meleg idő miatt piacra nem vihetek, így kizárólag üzletben árusítok. Legfinomabb cipőkrém, cigarettahüvely, parafingyertya, gyula, nagyban és kicsinyben. Belső aradi zöldségüzemesség hivatali üzlet. Vidéki rendeléseket, előleg vagy a pénz előzetes beküldése ellenében eszközölök. Zöldségüzemességokat, finom gyümölcsöt különféle mennyiségben veszek, a legmagasabb napi áron.

Luttyák József,

Arad, Szent-utca 2. Interurbán telefon 619. Péntek estétől szombat estig zárva. 1065

Ujságmaculatura
ismét kapható kis és nagy mennyiségben.

Érdem a kisdönvátalan.

A szépségápolás titka a felhasznált szepítőszer helyes megválasztásában rejlik!

Rozsnyay kitünő Serail arc-szepítő különlegességei

mind kipróbált jó hatású készítmények, amelyet bárki bizalommal használhat.

Rozsnyay Serail arc-kenőcs. Kis tégl 1.50 kor. Nagy tégl 2.50 k.

Rozsnyay Serail krémje nappali használatra. Egy tégl ára 2 korona 50 fillér.

Rozsnyay Serail szappan. Egy darab 3 kor. 50 fill.

Rozsnyay Serail Arcpora. Lehető finomságu. Crém, fehér, róza és testszilnekben. Egy dob. ára 2 korona.

Kiváló finom illatszerek. Gyöngyvírág, Ibolya, Loin du bal, orgona, piros róza, Serail. Uvegje 1 kor. 50 fillér.

Kapható a készítőnél: 1915

Rozsnyay Mátás gyógyszerárában Arad, Szabadság-tér.

Hirdetmény.

Az aratási idő beálltával közbiztonsági és közrendi tekintetből közhírré teszem, hogy: szénát, vagy gabonaneműeket éjjel a földkeről csupán a közeli tanyákra szabad nordan.

Dinnye vagy kukorica földek őrzése estjából készült kunyhók közelében lábas jószágot, vagy majorságot tartani nem szabad. Erő vagy learatott gabona közelében tüzet rakni tilos. Szalmás gabonák nyomtatás végett a város területére való behordása meg nem engedtetik. A szérus helyeken összehordott gabonaneműek akként helyezendők el, hogy az asztal végék között legalább 6 m. üres hely legyen. A cséplőgép tulajdonosa a gép működése színhelyén tűzbiztonság okért egy felelőst készletében tartani köteles.

Gőzerő által (lokomobil), vagy annak megfelelő villamos erő által hajtott cséplőgépek üzeménél egy kifogástalanul zároló horgonyhálózból vagy keményfából készült mentőszekrényt felszerelve köteles tartani. Amennyiben mentőszekrény vagy kötszardoboz már volna készletben a géptulajdonos új készlet beszerzésére nem köteles.

Kézi erővel hajtott cséplőgépek tulajdonosai ilyen mentőszekrények tartására nem kötelesek. A mentőszekrény, illetőleg a kötszerek kellő módon való használhatása céljából megköveteltetik azonban, hogy a cséplőgépeknél alkalmazottak közül legalább is 2, illetőleg a lemezebb említetteknek egy egyén még pedig első sorban a gépész az első segély nyújtásában kellő jártassággal bírjon.

A cséplőgépnek, valamint az asztalok között dohányozni tilos. A géptulajdonos a cséplőgépnek alkalmazott etetőket, fűtőt, a gépen álló kelevágókat, kéveadogatókat, ugyancsak a szecsavágó gépnél alkalmazott etetőt köteles az országos gazdasági munkás cselekedésgyűlés pénztárnál baleset esetére biztosítani. Ha a géptulajdonos ezen kötelezettségének nem tesz eleget, a mulasztásból eredő teljes kárért az etetőnek, fűtőnek, kéveadogatónak, illetőleg jogutódainak, akkor is felelős, ha a munkaközben bekövetkezett baleset körül őt különben semmiféle gondatlanság sem terheli. A cséplőgépeket csak képesített gépészek, fűtők kezelhetik.

Erzsébet, Sága és Gáj külvarosokban, végül Poltura városrészen a takarmány boglyákban, vagy kaszaban csak akkor tartható, ha a boglya vagy a kasza és az ezt környező épületek közt legkevesebb husz méter üres tér marad több boglya vagy kasza pedig csak akkor helyezhető el, ha azok között 20 méter üres tér marad.

Arad, 1917. évi június hó 11-én.

Green, főkapitány,

Az Aradi Ipa- és Népbank

Bankhelyiségek a Bohus-palotában. Alapított 1869-ben.

Részvénytőkeje és tartalékalapjai: 7.500.000 korona.

Igen előnyös feltételek mellett nyújt

kölcsönöket ingatlanokra, (ház és földbirtokokra.)

Elfogad takarékos betéteket

állandó természetűeket 4 1/2 %

és bármikor, azonnali rendelkezésre 4 %

kamat mellett. — Előleget ad

ÁRUKRA, ÉRTÉKPAPIROKRA.

Hadifoglásoknak pénzküldeményeket eljuttat. 4489

Schafkäse

kauft und übernimmt für Centrale. Leere Kisten und Sand wird zur Verladestation beigestellt. — Offerte an

S. Steiner

Hotel Krone 4494

Temesvár.

Ellenőrző kassza

Type National, összeadó, megvételre kerestetik. National Registrier Kassen Gesellschaft m. b. H. Wien, VII., Siebenstern-gasse 31. 7242

Saját termésű, kitünő, tisztán kezelt magyaródi és pecsenye

borok

ugy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kaphatók

Winter Adolf

ügyvédnél Aradon, 1724

Deák Ferenc-utca 40. szám.

Andrányi pezsgők,

Dékány Cognac,

Tokaji borok

Herceg-Windsch-Gräetz töltés.

Megrendelhetők viszonteladók részére

Erényi Tivadar

a fenti cégek vezérképviselőtől

Arad, Deák Ferenc-utca 39.

Telefon 11-48. 2021

Földbirtokosoknak

35 évre 7% annuitás teljes arfolyam.

50 évre 6% annuitás teljes arfolyam.

50 évre 5-86% annuitás 99% arfolyam

63 évre 4-85 annuitás 95% arfolyam

65 évre 5-86 annuitás 90% arfolyam mellett, továbbá

aradi és bekessabai házakra

50 évre 6% annuitás 98% arfolyam mellett törlesztéses kölcsönöket folyosított s parcellázásokat vállal

Bonyhádi József

Kapa-utca 47., a. n. 2-től.

Vajasszégyeg.

Előkelő

jól bevezetett, a biztosítás minden ágazatát cultiváló

biztosító társaság

keres Arad város és vidékére, jó összeköttetésekkel rendelkező óvadékképes

Főgynököt

Ajánlatok „Főgynök” jelige alatt a kiadóba. 4506

Egy magánjáró

gőzgép után akasztható, erős szerkezetű, fogaskerekekkel kiemelhető és mélyíthető, 5 vasu

ventató eke,

teljesen új, jutányos árban

eladó.

ugyszintén egy használt kisebb-szerű stráfkocsi is eladó. 4438

Fenyő Jenőnél, Mezőkovácsházán

BOR

kitűnő minőségű, közvetlen a termelőtől, muszkai termés, kisebb tételekben is, jutányos árért közvetít vevő hordójában

4503

Schvarcz Pál,

ARAD, Postafiók 15.

527—1917. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke kösterem és kőutain lévő vadgaztanyja fák emiatt természetnek gyűjtési jogára folyó év július hó 9-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Bánatpénzzel leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok az árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vételnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1917. évi június hó 25-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécsben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy helyben: Luther Márton-utca 7. sz. a. II-ik em. egy a mostani kor igényeinek megfelelő fogászati műtermet nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezelem betegségeimet, foghuzás teljes érzéstelenítéssel (fagyasztás utján.) Aranyhídak, aranykoronák, mindennemű kaucsuk fogazatok, szájpadlás nélkül és légkamrával. Arany, ezüst, amalgám, porcellán és cement tömések (plombák), mérsékelt díj-szabás mellett készíttetnek. Becses partfogását kérve tisztelettel Mohr Jeannetta, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. e. 8—12-ig. d. n. 2—7-ig. Vidéklek 24 órán belül kielegíttetnek. 401

„SANITAS” SANATORIUM

Fizikális-dietetikus gyógyintézet (dr. Lahmann módszere szerint). Versecz-Délmagyarország.

Főidény: Májusától—október végéig. —

Igazgató orvos: Dr. Méhes Lajos.

A sanatorium a hegység alján fekszik, gyönyörű park közepén, a modern higiénia legszigorubb követelményeinek megfelelően berendezve. Kitűnő gyógyeredmények. Prospektus kívánatra.

2148

Az igazgatóság.

14880—1917.

Pályázati hirdetmény.

Budapest székesfőváros közönsége által boldog emlékeztető József főherceg ur O cs. és kir. fensége honvédfőparancsnokságának 25 évfordulója alkalmából s annak emlékére, a m. kir. honvédség árvái részére, az illetőségre való tekintet nélkül, felajánlott alapítványi helyek közül, jelenleg az Erzsébet leány árvaházban egy hely kerülhet betöltés alá, mely helyre ezennel pályázat hirdettetik.

Az árvaházba való felvétel kelléksikéig igazolandó:

- az, hogy a felvételt kért gyermek tényleg a m. kir. honvédség kötelékébe tartozott vagy tartozó apának törvényes leszármazója,
- vagyontalanság,
- félarvánál (akik tudniillik apátlanok, vagy anyátlanok) az életben levő szülő vagyontalansága,
- hogy az árva 6. életévét már betöltötte és hogy a 12. életévet még túl nem haladta,
- hogy ép testű és elméjű, a himiön átesett, vagy ellene sikerrel beoltatott.

Az árva kora és a szülők elhalálása hitelen anyakönyvi kivonattal, a testi és elméleti állapot, a himiöltés és a vagyontalanság közzhatalossággal hitelesített orvosi és helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó. A kellően felszerelt bélyegtelen kérvények, melyekben a szülő vagy gyám neve, állása és lakhelye (város, megye, utolsó posta) is felemlítendő, folyó évi július hó 15-ig a m. kir. honvédelmi miniszterhez nyújtandók be, ahonnan Budapest székesfőváros hatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József főherceg ur O cs. és kir. fenségéhez fognak felterjesztetni.

Az alapítványi hely az 1917—1918. tanév kezdetén lesz betöltendő s a felvétel vagy fel nem vételről az árvák hozzátartozóit Budapest székesfőváros tanácsa hatósági uton fogja értesíteni.

Arad, 1917. június hó 2.

A városi tanács.

AUFRICHT MIKSA

tűzifa, épületfa, szerszám- és műbutorfa kereskedő

ARAD, Kossuth-utca végén (ó-temető előtt.)

Városi és megyei telefon 69.

2156

Ajánl kocsigyártó iparhoz tartozó faanyagokat, u. m.: kőrís löcsfát, kőrís- és bükkfa kerékfalpat, küllöt, bükkhasítványt, gömbölyű és faragott nyírfaudat, ökorjarmokat, továbbá gazdasági faárakat, u. m.: kapa-, kaszanyél, rudfák (hordáshoz és vendégoldalnak), gabonaiapat, gereblye, talicska, nyírfafeprű, stb.

Gyors- és pontos kiszolgálás. Ajánlatokkal szívesen szolgálunk.

Szólógazdák figyelmét

felhívom, hogy egy nagyobb mennyiségű szép, fehér, hosszú 4196

szólókötöző hársot

szereztem be, amelynek klgrmját 8 koronáért árusítom Karolina-utcai raktáramban.

Spielmann Albert.

Aradi és csanádi egyesült vasutak menetrendje.

Ervényes 1917. évi június 1-től.

Aradról Szegedre indul:

Személyvonat reggel 6.40
Személyvonat délután 4.18

Aradról Szegedre érkezik:

Személyvonat délelben 12.00
Személyvonat este 9.31

Szegedről Aradra indul:

Személyvonat éjjel 3.00
Személyvonat délután 8.17

Szegedről Aradra érkezik:

Személyvonat reggel 7.38
Személyvonat este 7.51

Aradról Brádra indul:

Személyvonat reggel 5.49
Személyvonat délután 12.48

Aradról Brádra érkezik:

Személyvonat délelőtt 11.53
Személyvonat este 7.46

Brádról Aradra indul:

Személyvonat éjjel 3.00
Személyvonat délután 1.13

Brádról Aradra érkezik:

Személyvonat délelőtt 10.00
Személyvonat este 7.38

Aradról Pankotára indul:

Reggel 8.26
Aradról Pankotára érkezik:

Délelőtt 9.54
Pankotáról Aradra indul:

Délután 2.13
Pankotáról Aradra érkezik:

Délután 3.43
Aradról Ujszentannára indul:

Délután 5.20
Aradról Ujszentannára érkezik:

Este 6.10
Ujszentannáról Aradra indul:

Este 6.22
Ujszentannáról Aradra érkezik:

Este 6.53
Borosjenőről Csermőre indul:

Vegyes vonat délelőtt 9.32
Vegyes vonat délután 5.32

Csermőről Borosjenőre indul:

Vegyes vonat reggel 6.32
Vegyes vonat délután 4.29

Mezőhegyesről Kétegyháza indul:

Motoros vonat reggel 3.37
Motoros vonat este 6.29

Kétegyháza Mőzhegyesre indul:

Motoros vonat reggel 6.10
Motoros vonat délután 4.10

Ujszentannáról Kétegyháza ind.:

Motoros vonat reggel 9.25
Motoros vonat este 7.00

Kétegyháza Ujszentannára ind.:

Motoros vonat reggel 6.00
Motoros vonat délután 4.00

Borossebesről Menyháza indul:

Vegyesvonat délelőtt 9.00
Menyházáról Borossebesre indul:

Vegyesvonat délután 2.39

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Gőzölt**bükkfadeszka és padló**

valamint egyéb keményfa anyagok felvágva, kisebb és nagyobb tételekben, állandóan

kaphatók

pankoti fűrésztelepemen. **Eladók** fűrészport és válatom mindennemű faanyag bérfűrészelését is.

Mahler Mihály,

Pankota. 4289

Nyugdíjban levő

(vasutas, csendőr stb.) jó megjelenésű intelligensebb házaspár

állandó**felügyelői****állásra felvétetik.**

Levélbeni megkeresés 4515

Temesvár**Hungária fürdő.****Árverési hirdetmény.**

Arad sz. kir. város gazdasági széke az eselőtt Macsik Illés által bérelt Gellin-dűlőben 817. és 882. számú parcellákra folyó évi július hó 8-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Bánatpénzfizetésű a kiküldési ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok leszártan.

az árverés megkezdése előtt nyújtandók be a csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

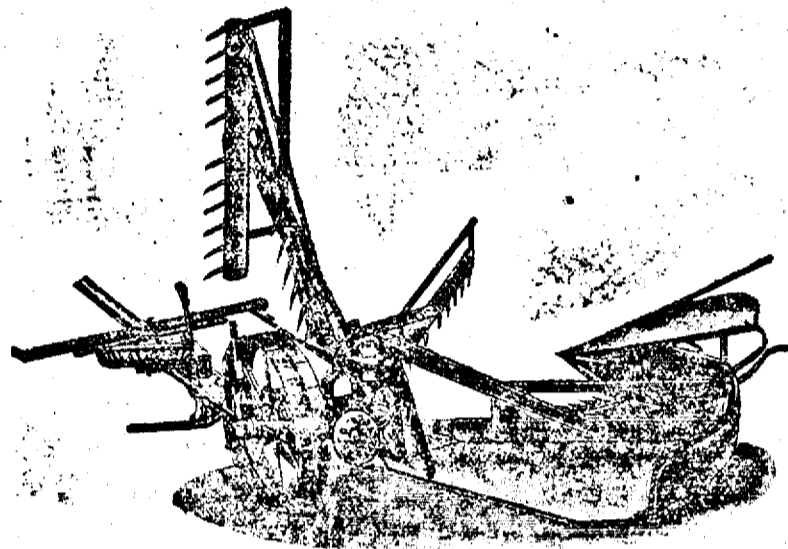
Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1917. évi július hó 25-én tartott üléséből.

A gazdasági széke.

Eredeti amerikai Mc. Cormick**marokrakó és Johnston kévekötő aratógépek**

köszörők, kalászemelő, lógereblyék, járgányok, szecskavágók, kalmár rosták, trézők, fogás és láncheronák

Szállítás azonnal eszközölhető, míg a jelenlegi készlet tart.

ICZKOVITS géparuháza

Tótkomlós. Telefon 14. szám.

4298

Mélyen tisztelt Háziasszony!**„EFFENDI“ Seprő**

a legjobb munkát végzi, mert a seprők legjavát képi.

„EFFENDI“ Seprővel

ha kísérletet tesz, életében más seprőt nem vesz.

„EFFENDI“ névre

ügyelni kérem, a mi látható minden seprőnyélen.

„EFFENDI“ Seprőt

fűszer-, festéküzletekben tartják, hol vásárlását örömmel várják.

4497

Pankotai Népbank Részvény-Társulat.**Hirdetmény.****Részvényaláírási felhívás.**

A „Pankotai Népbank Részvény-Társulat“ 1917. évi június hó 24-én tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy a jelenlegi 200.000 koronás részvénytőket a tartalékalapokból 300.000.— korona felhasználásával 1.000.000.— koronára emeli fel a következő módokat mellett:

1. Minden két darab régi részvény után annak tulajdonosa az elővételi jog gyakorolására kitűzött határidő alatt a tartalékalapok javára befizetendő 50.— korona és 10.— korona bélyegilleték és költség lefizetése után kap egy darab 1000.— koronás részvényt vagyis ilyképpen az eddigi 1000 darab részvény felére 500 darabra vonatik össze. Amennyiben pedig páratlan számú részvényekkel bírna valamelyik részvényes azt 1917. évi augusztus hó 1.-ig, vagy kiegészíteni tartozik, vagy pedig köteles leendő a közgyűlés határozata értelmében az igazgatóság rendelkezésére bocsájtani az általa megállapítandó belértéknek megfelelő összeg ellenében.

2. Kibocsájt az intézet 500 darab 1918. évi január hó 1.-től a régi részvényekkel egyenlően osztalékra jogosult 1000.— korona névértékű új részvényt s a kibocsájtandó új részvényekre részvénybirtoka arányában csak részvényes tarthat igényt, mely igény az elővételi jog gyakorlásával biztosítottik.

Minden lebélyegzés végett bemutatandó két darab régi részvény alapján egy új részvényre gyakorolható az elővételi jog, minthogy hányad részvények nem bocsájtatnak ki, a fentiekől eltérőleg egyes részvények alapján az elővételi jog töredékekben nem gyakorolható.

3. A részvények, melyek alapján az elővételi jog gyakoroltatik, az intézetnél bemutatandók és azon körülmény, hogy az illető részvények alapján az elővételi jog érvényesítettett, a részvények lebélyegzése által (elővételi jog gyakorolva) állapítottik meg.

4. Az elővételi jog 1917. évi június hó 25.-étől kezdve 1917. évi augusztus hó 1.-ig bezárólag érvényesítendő. Azon részvényes, ki elővételi jogát ezen határidő alatt és az említett módon nem gyakorolja, elveszti e jogot.

Az ilyen módon netalan fenmaradó részvényeket a kibocsájtási árfolyamon az igazgatóság fogja az általa megállapítandó arány és módokat szerint elhelyezni.

5. Az átvételi árfolyam részvényenkint 1130.— koronában (és 10.— korona bélyegilleték és költség) állapítottik meg.

6. A befizetések az új részvényekre a következő határidőkben teljesítendő:

az elővételi jog gyakorolása alkalmával 10.— korona bélyegilleték és költség, valamint a tartalékalapok javára 130 korona, az ezek lefizetése után fenmaradó 1000.— korona pedig tetszés szerinti részletekben 1917. évi december hó 1.-ig. A befizetések után a befizetés napjától 1917. évi december hó 31.-ig az intézet által 4% kamattal térítettik meg a részvényeseknek.

7. Az egyes befizetések ideiglenes elismervényen igazolhatók. Az ideiglenes elismervények számai, melyekre az összes befizetések 1917. évi december hó 1.-ig nem teljesítettek, az egyik aradi lapban háromszor közzétételnek és 1917. évi december hó 10.-én túl a késedelmes fizető elveszti az elővételi és előjegyzési jog gyakorlásával szerzett jogait és a már teljesített befizetések iránti igényeit, ez utóbbiak a tartalékalap javára fordítottatnak s az igazgatóság feljogosítottik, hogy az ezeknek megfelelő részvényeket szabad kézből értékesítse.

8. Valamennyi részlet, valamint a bélyegilleték és költség lefizetése után az ideiglenes elismervények új részvényekkel cseréltetnek fel az igazgatóság által megállapított és közzéteendő időponttól kezdve.

Pankota, 1917. évi június hó 24.-én.

3417

A „Pankotai Népbank Részvény-Társulat“ igazgatósága.

Apró hirdetések:

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 8 fillér. Vastagabb betűkkel 16 fillér.

A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

A legkisebb hirdetés ára 1 korona.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Hirdetéseket délután 1/2 5 óráig veszi fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmában fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Házasság.

23 éves

csinos, falusi háziasszony az úton járni szeretne vasuti, állami alkalmazott-hoz, vagy rokkant-hoz. Bővebbet levélben. Levelet „Egyetlen gyermek” jellegére a kiadóba kérek. 4497

Levelezés.

Fiatallány

szórakozás céljából levelezni óhajt harc-telen levő intelligens keresztény fiatal-emberrel. Leveleket „19” jellegére a ki-adóba kérek. 4502

Csinos

30 éves, független asszony idősebb úr tisztelőseges ismeretségi óhajtja, ki őt támogatná. Levelet „Creol” jellegére ki-adóba kér. 4520

Elvált asszonynak

4534 az „Est” kiadóban levele van „Spes”-től.

Alkalmazást keres.

Junges Kinderfräulein

die ein reines deutsch spricht, wünscht per 1. August ihre Stelle zu verändern. Gefällige Zuschriften erbeten unter „Grenze Deutschland”. 4488

Óvodáképes nő

nagyforgalmu üzletben pénziárnéknél, vagy más bizalmi állást keres. Cim a kiadóban. 4495

Nyári cséplőre

alkalmazást keres Csáky Gyula gépész. Pitvaros 419. (Csanádmegye.) 4504

Vizsgázott gépész

csépléshez ajánkozik, gépjavitást is el-vállal. Cim a kiadóban. 4406

Gabonairizletben

jártas hadmentes egyén, több évi gy-akorlattal állást keres. Kleitá Izidor, Boc-ska-tér 5. Arad. 4415

Gazdaszasszonynak

ajánkozik idősebb magános urhoz, vidé-ken lakó idősebb magános intelligens öz-vegy. Cim a kiadóban. 4432

Gyári

könyvelő elvállal esti könyvvezetést. Meg-kereséseket „Csak könyvelés” jellegére a kiadóhivatalba. 4472

Tisztességes

idősebb nő, nagyobb kórháza vagy tiszt-i konyhára főzőnőnek ajánkozik, ki már ilyen minőségben hosszabb ideig alk-almazva volt. Cim Arad, Chorin Áron-utca 2. Sándor Adánné. 4460

Gazdaszasszonynak

ajánkozik vidékre vagy pusztára jól főző középkorú nő. Cim a kiadóban. 4473

Alkalmazást nyer.

Ügyes

varrólányok és tanulólanysok jó fizetéssel felvételnek. Benjamin, Szabadság-tér 13. szám. 4523

Szakkönyv

részére feltétlenül megbízható, gyakor-lattal bíró raktárnokot keresek. Nagy Farkas, Arad. 4512

Kihordón,

kocsisok és munkásnők felvételnek az Aradi vendéglősök szikkvizgyárában, Arad, Bathiány-utca 22. 4447

Keresek

egy ügyes női kalap készítő és tanuló-leányt. Póltz M. Színház-épület. 4493

Intelligens elárúrnénő

felvételt. Papirszakmában jártas előny-ben részesül. Róth Testvérek cégénél. 4511

Fiatallány

tanulónak felvétetik Losonczy Lajos ék-szerésznél. 4519

Polgári iskolát

végzett fiatalember gyakornoknak felvé-tetik. Schlesinger Farkas lakókereskedésé-ben, Gróf Tisza István-ut 3. 4467

Deutsches Fräulein

wird zu einem 4 Jährigen Mädchen ge-sucht. Adresse in der Administration. 4479

Lakást keres.

6 szobás lakást,

lehetőleg külön házban, keresek auguszt-us v. szeptember 1-re. Lehet külváros-ban is. Cim a kiadóban. 4490

4 vagy 5 szobás lakást

keresünk aug. vagy nov. 1-re. Hazai Pa-termelő R.-t. Telefon 6. 4381

Kiadó lakás.

Csinosan butorozott

szoba, elő- és fürdőszoba használattal kiadó Ferdinánd utca 4. I. em 4 ajtó. 4526

Külön bejárata

butorozott szoba azonnal kiadó Bercesényi Miklós-u. 7. 4507

2 butorozott

4516 szoba, azonnal kiadó. Szent Pál-utca 6.

2 szobás

utcai lakás mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó. Hasszinger-utca 5. szám. 4517

Vétel és eladás.

Antik

ebédlő kredenc eladó Madách Imre- (volt Mocsár-) utca 2a alatt (Szerb templom közelében). 4528

Akadémés,

legszebb, kicsinyben a legkisebb meny-nyiség is kapható. Különként 14 koron-áért Färber Lajos, Arad. 4532

Egy szép vizsla

40 koronáért eladó. Cim a kiadóhivatal-ban. 4521

Egy jókarban levő

kézi prés eladó. Cim a kiadóban. 4533

Eladó

butor, villanylámpák, frack és szmoking öltönyök, utazóbunda stb. Deák Ferenc-utca 29. szám, III. emelet, 15. ajtó. 4505

Husmentes

reform szakácskönyv 70 fillér, Az Est hir-lapirodában (Zrínyi-utca.) 4489

2 darab pálna

40 éves, elköltözés miatt eladó. Érdek-lődni máriaradnai kertészetben. 4491

Vezetek

koronázási bélyegeket és egész gyűjte-ményeket könyvtárakat és egyes köny-veket. Kerpel könyvkereskedés. 901

Új butorhitel!

vétel és eladás, hitelképes egyéneknek részletre kölcsönképpen adok készpénz-fizetés árakban. — ebédlő, háló és nap-pali szoba berendezés, fa- és vasbutorok nagy választékban kaphatók. Állandó butor-kiállítás Garai Károly butorüzletében Ara-don, Asztalos Sándor-utca 5. sz. Telefon 773. Kérem a címemre figyelni. 2791

Negyven fillérért

Liszt rapszódák, operakivonatok, Schubert dalok és más kiváló zeneművek kapha-tók Deák Béla könyv és papirkereske-désében. Forray-utca, telefon 902. 871

Tégla

jóminőségben, nagy és kis mennyiségben, jutányos áruban kapható. Jiraszek Iroda Lovarda-u. 1. szám, telefon 1097, vagy Lázár Iroda, Hasszinger-utca 5. szám, te-leton, 747. szám. 3783

Veszek

uraktól levett férfi ruhát, valamint min-denféle egyenruhát a legmagasabb áruban. Vidékre is elmegyek. Bieler Ignác, Bocskó-utca 1. 781

Eladó

féderes homokfutó, stráf., paraszt- és két-kerekű kocsi, targoncák, lakatoszerszá-mok, lakatosgépek, autogénhegesztő, beazimmotorok, fűrészesfal, fűrésztengely, szij- és lendkerekek, mágnesszujtók. Pa-cán-utca 6. 4311

Eladó

egy 8-as cséplőszekrény jól kijavítva, Lö-vész-utca 5/b. 4371

Hat lóerős

üzemképes kazán 1300 koronáért, egy Schutlevorth 54 colos cséplő kijavítva, szijakkal 2400 koronáért eladó. Egy nyok lóerős kazant vennék. Ardelán Oktavian, Nadao. 4361

Egy tizedes mérleget,

használt mézeskannákat, mézet és viaszt bármily mennyiségben veszek Háber Sá-muel, Fábrián L. utca 4-5. Révay-u. be-járat. 4397

Vasárnap,

6 hó 8-án, Kossuth-u. 49. sz. sz. alatt 3 hónapos bernáthegyi kutyák eladók. 4444

Eladó

alig használt fehér gyermekkosci. Pécska-l-ut 2. I. em. 4442

Gyermekkosci

megvételre kerestetik. Cim a kiadóhiva-talban. 4468

Eladó

30 érb. nagy szilvaskád és 15 érb. szil-vásláda. Cim a kiadóhivatalban. 4389

Darabos méz

elsőrendű eladó. Codrjáné, József főher-cég-ut 10. 4565

Ingatlan.

Üzleti ház,

jóforgalmu helyen, melyben fűszerüzlet és vendéglő helyiség van, nagy vevőkörrel rendelkezik, eladó. Bővebbet a kiadó-hivatalban. 4020

1 emeletes sarokház

újabb épület, 6 lakással, Szabadság-térhez 10 percnnyire, eladó. 6001

Varjassy József utca

9, számú kisebb bérház (volt kórház-u) eladó. 4524

Eladó

Purgly Lajosné-utca 127. számú ház, ipa-roznak előnyös. Bővebbet ugyanott. 4528

Eladó

(Aradm. 5000 lakosu községben) 40 év óta tenállo szatócs és korlátlan jogu korcsma-üzlet, házzal együtt, szabad kézből, kedvező feltételek mellett, betegség miatt. Az épület áll egy szoba-konyha, bolti, korcsma, raktárhelyiségekből; (iga-zolható évi jövedelem 4000 korona. át-vehető 7000 koronával.) Cim a kiadó-hivatalban. 4486

Eladó

egy adómentes magánház a Gróf Tisza István-út közelében. Cim a kiadóban. 4510

Wesselényi-utca 8. számú

magánház eladó. Bővebbet ugyanott. 4508

Kert

ház nélkül, vagy kis értékű házzal meg-vételre kerestetik. Bathiányi-utca 25. sz. I. emelet. 4514

Eladó szőlő

Magyarádon, nagyúri hegyen, épületekkel felszereléssel, ideai természettel. Cim a kiadóhivatalban. 4496

Eladó.

Thököly Imre-utca 12., Diana fürdő és Határ-utca 19. számú házak, esetleg azon-nyal berbeadó. A tulajdonos címe Thököly Imre-u. 13. 4501

Szőlő-u. 4. számú

ház jutányos áron eladó. 4873

Petőfi-u. 10.

számu adómentes ház, szabad kézből — közvetítő nélkül — eladó. Írásbeli aján-latokat a házfelügyelő vesz át. 1681

Eladó

a városháza-hoz közel egy egyemeletes és egy földszintes sarokház. Cim a kiadó-hivatalban. 4281

Eladó

egy sarokház villanyvilágítással, vízveze-ték berendezéssel Fácán-utca 6. sz. 4312

Nagy istálló telek

a belváros-hoz közel, amely két utcára nyílik, eladó. Ugyanott egy kétszárnyu magas üveg ajtó is eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4365

Eladó 2 hold

I. rendű szántóföld, Frick téglygyár köze-lében, vasút tövében, gazdaságosnak, vagy téglygyárnak megfelelő még a mellette lévő szomszéd 2 hold is. Bővebbet Pécska-l-ut 7. sz. alatt. 4394

Belvárosban

2 utcára szelő emeletes és földszintes bérház nagy udvarral, könnyű feltételek mellett 40.000 koronáért eladó. Bővebbet a kiadóban. 4493

Damjanich-utca 2. sz.

két utcára szelő ház, szabadkézből el-adó. 4021

Magánház

a belvárosban eladó. Cim a kiadóban. 4313

Soproni község határában

lévő 540 holdas birtok gazdasági épüle-tekkel azonnal hosszabb időre kiadó. Sá-rmezey Árpád, Perényi-utca 6. sz. 4294

Üzletek.

Ópécskán

egy jóforgalmu vegyeskereskedés, tőzsdé és italmérőssel összekötve, betegségek miatt kiadó, vagy házzal együtt eladó. Értekezni lehet Hirschl Gézáni. Ópéc-skán. 4440

R516- és rövidáru

kereskedés, esetleg részletekben is eladó. Bővebbet Márton Gizella, Pankota. 4149

Különféle.

A 14 emberek segítségét

kéri egy magános nő, ki 2 hónapos és egy 2 éves gyermekével nyomorogni kény-telen, mert semmi keresete nincsen. Ne-mes szívből adakozók felvilágosításért for-duljanak a lap kiadóhivatalához. 4475

Oktatás.

Tanulók

kik a női tanító kiképzést magánaton el-nyerni szeretnék, jelentkezésre kéretnek Purgly Lajosné-utca 180. 4316

Ellátás.

Szerény igényű

urieleány teljes ellátást keres, lehetőleg magános nőnél. Cim a kiadóban. 4522

Teljes ellátást

keres urt családnál lehetőleg zongora-használattal urieleány, július 15-re. Címe-ket a kiadóba ker. 4509

Gyógyászat.

Hehs Vasas chinabern.

Suverén szer vérszegénység, sápkór, szé-külés, a vérszegénységből eredő ideg-bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer ma-lárius fertőzések- és minden infekcióból eredő meg- betegedés ellen úgy felsőt-teknek, mint gyermekeknek. Ára 4.— kor. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Dr. Schajkovszky

lábizomlás elleni szer, biztos, kipróbált ártalmatlan szer, rögtön hat, ára 1 korona. Kapható Földes és Hehs gyógyszerárban.

Tyukszem

és minden bőrkeményedés ellen biztosan ható szer, Hehs gyógyszerész tyukszem-tapasza. A legmeggrögzöttebb tyukszem a tapasz párnapi használata után leválik, a gyötörő fájdalom azonnal megszűnik. Ára 1 korona. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár Arad. 12

Rák és vizekötettség

elleni fektér kendős kapható egyedül Ferenc-téri Vajdika-gyógyszerárban. Kis tégyel 2 korona, nagy tégyel 3 korona 50 fillér. 6171

As Anzol

aranyér-kupak mindenben pótolják a Haemorhoid-kupok, azonban összetételük folytán hatásuk is teljesen azonos, ára 3 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyó-gyszerár Arad. 12

Alapítási tervezet.

Alulírott Arad és szomszédos vármegyei birtokosok, mint alapítók azon elvtől vezéreltetve, hogy a magyar föld lehetőség szerint a magyar gazdaközönség kezében maradjon, Arad vármegye és környékére kiterjedőleg egy földértékesítő részvénytársaság alapítását határozták el.

A vállalat tárgyát képezi: ugy saját maga részére, mint megbízások alapján ingatlanok vásárlása és eladása, haszonbérletek szerzése, kis és középirtokok alakítása, telepítések keresztülvitele és minden olyan okszerű mezőgazdasági üzem folytatása, mely az ingatlanok értékesítését, termőképességét és a magyar gazdaközönség birtokszerzését előmozdítja.

A vállalat tartama a megalakulástól számított ötven évre terjed ki. Az alaptőke 4.000.000 koronában állapítatik meg, mely névre szóló 5000 drb. egyenként 800 korona névértékű részvényre oszlik.

Az aláírás határideje: 1917. július hó 15.

Az alapítók fenntartják maguknak a kereskedelmi törvény 183. §-ában biztosított azon jogot, hogy az első igazgatóságot három év tartamára maguk nevezzék ki.

A részvény aláírásakor a részvénytőke 50%, vagyis részvényenként 400 korona fizetendő le az Arad Csanádi Gazdasági takarékpénztár pénztárainál elismervény ellenében; a további befizetések határidejét és mérvét a társaság megalakulása után az igazgatóság fogja meghatározni és elrendelni.

Kelt Aradon, 1917. évi június hó 23-án.

Gróf Zelenski Robert s. k.

földbirtokos Temesújfalú.

Kintzlg János s. k.

földbirtokos Tóvisegyháza.

Báró Bohus Lajos s. k.

földbirtokos Világos.

Báró Urbán Péter s. k.

földbirtokos Kunágota.

Heinrich Sándor s. k.

takp. vezérigazgató Arad.

Vertán István s. k.

takp. h. igazgató Arad.

Beliczey Géza s. k.

földbirtokos Békéscsaba.

Návay Tamás s. k.

földbirtokos Földeák.

Vásárhelyi József s. k.

földbirtokos Lókősháza.

Dr. Baross Lajos s. k.

ügyvéd Arad.

Gróf Károlyi Gyula s. k.

földbirtokos Mácsa.

Blaskovich Aladár s. k.

földbirtokos Királyhegyes.

Báró Solymosy Lajos s. k.

földbirtokos Apatelek.

Vásárhelyi László s. k.

földbirtokos Mkovácsháza.

Vásárhelyi Dezső s. k.

földbirtokos Lókősháza.

Rónay Jenő s. k.

földbirtokos Kiszombor.

Purgly László s. k.

földbirtokos Sofronya.

Vásárhelyi János s. k.

takp. igazgató Arad.

Gróf Breda Victor s. k.

földbirtokos Lókősháza.

Purgly Emil s. k.

földbirtokos Tompa.

Biró Albert s. k.

földbirtokos Kupa.

Részvény aláírási felhívás.

A fenti alapítási tervezetben foglalt feltételek mellett kibocsátandó 5000 drb. egyenként 800 korona névértékű részvényt ezennel aláírás alá bocsátjuk. Az aláírás alkalmával alapítási költségek és bélyegilleték fejében részvényenként 10 korona fizetendő. Fenntartjuk magunknak azt a jogot, hogy tulajgyzés esetén a jegyzett részvényeket az aláírók között belátásunk szerint osszuk fel.

Aradon, 1917. évi június hó 23-án.

Az alapítók.